

2004. máj.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRSÉG BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE

BAJTÁRSI LEVÉL

56 évfolyam

1 szám

*"...Megcselekedték amit
megkövetelt a Haza!"*

1881 1945

Híven!
Becsülettel!
Hitézül!

1881-1945

MINDHALÁIG !

WORLD FEDERATION
OF
ROYAL HUNGARIAN GENDARMERIE

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG:

Az MKCsBK a volt Magyar Királyi Csendőrség történelmi szerepének és hivatása szellemének őrzője és örököse.

Feladata megőrizni és megörökíteni a volt Testület hagyományait

Az MKCsBK a Hazájukból elűzött volt csendőr bajtársak közössége, melynek tagjai lehetnek a volt Testület tagjai (hivatalból), tiszteletbeli csendőrök (felkérésre) és csendőr barátok (önkéntes alapon) ha a Közösség céljával és feladatával egyetértenek.

MKCsBK BAJTÁRSI LEVÉL

Rendeltetése: 1) A sorsközösségben, de szétszortan élő Bajtársak összefogásának és tájékozottságának biztosítása.

2.) A rászoruló Bajtársaknak és családtagjainak megsegítése.

3.) A Testületről tudatosan eltorzított vélemények és megítélések megváltása és megváltoztatása.

4.) Előadások, ünnepélyek (Csendőr Nap) rendezésével a fenti célokhoz szükséges anyagi alap megteremtése

A BAJTÁRSI LEVÉL AZ MKCsBK VILÁGSZERVEZETÉNEK

KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA. FELELŐS KIADÓ:

Vitéz VICZIÁN BÉLA AZ MKCsBK KÖZPONTI VEZETŐJE

457 E. Peckham Street - NEENAH, Wi. 54956

Tel : (920) 725 - 5710 Fax : (920) 727 - 3865

E - mail : billvicz@famvid.com

A 123. CSENDŐRNAP !

Venice, Florida.

Kedves Bajtársaim !

Amint több éves csendőrségi tanulmányaitokból tudjátok, 1881 február 14-e nevezetes napja lett a magyar rendvédelemnek !! Ezen a napon terjesztette fel TISZA ISTVÁN miniszterelnök a közbiztonsági szolgálat szervezéséről és a csendőrség felállításáról szóló 1881. évi III. törvénycikket, melyet az uralkodó szentesített 1881 február 14.-én !

Ez volt a Csendőrség születésnapja !!

Ötvenegy évvel később Horthy Miklós kormányzó ezt a napot CSENDŐRNAPPÁ nyilvánította !

1945. évi Magyar Közlöny 26. számában közzétették az ideiglenes Nemzeti Kormány 1944 december 22.-én kelt rendeletét (1600 / 1945 ME . sz. rendelet) amely a Csendőrség testületét megszüntett, tagjait felelősségre vonta, vádolva azért mert az elmúlt kormányok rendelkezéseit " maradéktalanul " végrehajtotta és ezzel a nép ellen-ségé vált ! (?)

Az 1944 -es Csendőrségi Zsebkönyv szerint 969 csendőr tiszt és 22.000 csendőr szolgált ! A háború végén kb. 360 tiszt és kb. 10.000 csendőr maradt életben !!!

Minden évben összejövünk , február 14.- én , hogy HÓSEINK és PÉLDAKÉPE-INK emlékének imáinkkal kifejezzük tiszteletünket ! Akiknek szenvedniük vagy meghalniuk kellett, mert HAZÁJUKAT szolgálták , a kommunizmust pedig nem óhajtották ! Emléküket meggyalázta a hazugság !!!!! DE él az igazság !!!!! Ezért a csendőrnév megint szép lesz , méltó a régi hırnevéhez !!!!!

Már pirkad ! A nap kezd feljönni , s a langyos szellő kezd kedvezően fújdogálni a kakastollat !!

A " Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem - Történelmi Tudományos Társaságnak van egy jól működő " Csendőr alosztája " , s tudományos vonalon fejlesztik a csendőr múltat !!

1988 január 1-sejével hatályba lépett rendelet érvénytelenítette a csendőrség fel-oztatását elrendelő 1690 / 1945 ME sz. rendeletet !!!!

A Kormány 112 / 991 . (IX . 2 .) rendelete már enyhíti a nyugdíj jogi hátrányokat !!!

Az Alkotmánybíróság 44 / 991 . (VIII . 28 .) AB. határozata szerint az 1690 / 1945 /

ME szankciói alkotmányellenesek ! Ezt megerősítette 2003 , október 8.-án a bíróság ismét !

Budapesten a Hadtörténeti Intézetben , 2003 , október 16.-án megalakult a "MAGYAR CSENDŐR BAJTÁRSI EGYESÜLET" , jelszavuk "HIVEN_BECSÜLETTEL - VITÉZŰL" ! Az egyesület elnöke , Ságvári Pál , ny. pc. alezredes ! A gyorsan növekedő tagság célja , a csendőr szellem ápolása és beoltása a köztudatba !

Ez év január 5.-én a Pest megyei Cégbíróóság bejegyezte , a Magyar Csendőr Bajtársi Egyesületet , mint önnálló szervezetet !

Kedves Bajtársaim , amint a fentiekből látjátok , volt bőven jelenteni valóm ! Örömteljes jelenteni valóm ! Szerintem ez a 123. Csendőrnapi Konferencia volt a legsikeresebb ! Tele jó hírrel !

Itt és most szeretnél köszönetet , nagy köszönetet mondani a Petőfi - Club elnökének Lőrinc Irénkének , -- a házi-gazdának -- a sok , sok segítségért ! A Petőfi - Club hölgyeinek és urainak a finom ebédért és a nagy vacsoráért , amikor 300 + emberre főztek ! A Petőfi Club nagyszerű énekkarának , a nagyszerű előadásukért ! Köszönetemet fejezem ki , -- azoknak is , akiket elfelejtettem megemlíteni !!!! Nem felejtjük el , hogy év mint év , szívesen fogadnak bennünket helységeikben ! A Testületünk nevében , nagyon szépen köszönöm !!!!

Emlékezzünk ! A magyar falvakat és határokat már nem járja se lovas , se gyalogos csendőrrjárőr ! A kommunistáknak hűség , becsület , vitézség nincs a szótárjukban ! A faluvégéről a Pléhkrisztus is eltűnt ! A kommunistáknak Krisztus sem kell ! Így a csendőrrjárőr nem tud megállni a Pléhkrisztus előtt és tisztelegve nem tudja jelenteni , mint valaha --- " Uram , itt vagyok " ! Helyettük tesszük ezt mi , szívünkben jelentjük a Pléhkrisztusnak , -- " Uram , itt vagyunk " !!

Ezzel a gondolattal , mint a volt Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség , Központi Vezetője , a 123. Csendőr Konferenciát bezártam nyilvánítottam !!

vitéz Viczián Béla

Kakastollas csendőrangyalok

*Akácos országutakon
Járőrök nincsenek,
Tömegstrokknak hőseként
Békésen fekszenek.
Ők védtek Téged, nemzetem,
Végsőkig, mint sasok,
Oltárodért véreztek el
A Kakastollasok.*

1945 májusában mint magyar királyi csendőr estem az amerikaiak fogságába az ausztriai Borbach környékén. De mivel ők foglyaimat átadták az oroszoknak, megszöktem tőlük, s elszegődtem munkásnak egy ausztriai gazda tanyájára. Azonban itt sem maradhattam, mert a tanyákról is szedegették össze a foglyokat. Én pedig kiadottként semmi áron sem akartam hazakerülni, illetőleg orosz fogságba. Pozsonynak vettem utamat.

A pozsonyi állomáson hosszú tehervonat vesztegelt. Ablakait szögesdróttal zárták le. Mögülük magyar hadifoglyok halálhőrgön egy kis vízért rimánkodtak. Ha segítő szándékkal feljűk közeledtünk, az orosz őrség azonnal lövöldözni kezdett. Borzalmas élmény volt! Inkább halál, mint ilyen rabság!

Betegségemből lábadozva alig tettem be lábamat Miskolcra, máris barátaim hozzám lopakodtak: „Fuss! Fuss ki az országból minél előbb! Akasztófa vár itt a volt csendőrökre!” Miért fussak? Tudtommal semmi törvényellenest nem cselekedtem! „Értsd meg, itt most nincs törvény, se szabály, csak börtön és akasztófa azoknak, akik közszolgálatot teljesítettek!”

Nem futottam. Sőt: ártatlanságom biztos tudatában önként jelentkeztem a rendőrségen. Kihallgattak, s utána rögtön letartóztattak. Kezdetnek hat hétig tartó fogságba vetettek. A fogdában

Medgyi csendőr őrmester fogadott, s egy csomó, kinzásoktól eltorzított, véraláfutásos civil és katona. Estéink, éjszakáink rohanó lépésektől, ajtócsapkodásoktól voltak zajosak, sírásoktól és jajgatásoktól áloműzők, rabtársaim mesélésétől pedig rémesek.

Egyik délutánon, amint vallatni vittek, a folyosón megszólított egy férfi: „Hát kedves uram, nem ismer?” Akkoriban az ilyen kérdések nagyon gyilkosan hangzottak. Legtöbbször jaj volt annak, akinek felvetették. Gondoltam, hogy valami gonosz szándékú dektív, azért azt feleltem: „Nem. De ha megmondaná nevét...?” „Nem emlékszik Kopácsi Sándor szociáldemokratára és az iratokkal tömött zsákjára?” Már emlékeztem. Hogyne emlékeztem volna. A szocialista és kommunista pártok bizonyos iratait ő rejtegette. Nekem kellett felkutatnom. Szívére beszéltem. Átadta az iratokat, én meg nem tettem ellene feljelentést. Hálát érzett irántam, s most ezt hi akarta mutatni. Neki tulajdonítottam, hogy fogságom első heteiben nem bántottak, míg zárkatársaimat félholtra verték a jajokkal és sírásokkal süketítő éjszakákon. Eszméletlenül, összeverve dobták be közénk Ilosvay nyugalmazott csendőr özvegyét, mert férje tartózkodását nem akarta elárulni.

Innét októberben átszállítottak a miskolci törvényszék fogházába. Csupa ismerős csendőr fogadott. Közöttük Szalay László törzsőrmester, Sashalmi Imre őrmester. Majd Oroszországból hozzánk került a rendőrség által kitördelt fogaival és negyven kilójával Géczi Mihály is. Hozzánk cipelték be Udvarhelyi Mihály őrmesterünket, akinek egész testét még ekkor mindig fekete-kék foltok borították. Közénk rejtették Kaffka tábornok urat is, akit a budapesti Andrássy út 60-ban két lábánál fogva felakasztva ütöttek-verték. Aztán még sok-sok mást a ciszterci papokkal együtt. Majd nem mind a régi társadalom javából. Jóval később hallottuk csak, hogy Oláh András alhadnagy bajtársunk is a rendőrség foglya.

Fogházba lépésem előtt akasztották fel Tóth Sándor honvéd őrmestert, akinek a népbírói tanácselnöke a kegyetlen Meisz Egon volt. Rabtársaimtól megtudtam, hogy négy népbírói tanács működik a törvényszéken. A leggyengébb ügyek elnöke Rázsó. A nehezebbeké Kardics, akit Sarkadi követ. A legsúlyosabb ügyeket pedig Meisz intézi.

Ezért nagyon fellélegeztem, mikor közölték velem, hogy készüljek fel tárgyalásomra, melynek elnöke Sarkadi lesz. Tehát nem Meisz, a főgyilkos, hanem csak a mellégyilkos. Így is vérszegény reményem lehetett csak, hogy talán megúszom a kötelet, mert ha még a gyerekeimbereket sem kímélik, mit remélhet a felnőtt, különösen a csendőr? A vörös uralomban ők a világ legnagyobb bűnösei! Ugyanis közülünk sok-sok 16—19 éves gyerekembert szállítottak

már el 8—12 évig terjedő kényszermunka ítélettel, mert önként jelentkeztek a Hunyadi Páncélosokhoz vagy a Szent László Hadsegregbe. A csendőr büntető kvótája pedig tizenkét évi kényszermunkával kezdődik. Sokaknak ez hihetetlenül hangozhat, de így volt.

Másnap délelőtt zsúfolt terembe vezetett a fegyházöröm. Sarkadi tanácselnök elsőnek a könnyebbik vádat, a már említett Kopácsi-ügyet vette elő, vagyis „hogy őrizetbe vettem volna őt”! Alig kezdtem válaszomba, Fekete Mihály népbíró, a moszkovita bérenc, gyűlölettől fuldokolva szavamba vágott: „Mert szadista! Mert népnéző! Mert horthysta hóhérlegény” stb. Méregbe gurultam. Legyen, aminek lenni kell! Ha veszik a kalapács, vesszen vele a nyele is! Fekete orra alá vágtam: „Hivatalos eljárásomra vonatkozólag kérdezze meg Kopácsi Sándort, akit a törvényadta jogom ellenére sem vettem őrizetbe.” Erre Fekete visszavágott: „Maga nem vette őrizetbe, de mással őrizetbe vétette!” Am szavai alig hangzottak el, Kopácsi felugrott a hallgatóság soraiból, és erélyesen kijelentette: „Se később, se mással nem vett őrizetbe!”*

Pillanatra csend lett. Mintha mindenkit torkon vágta volna. A bírák taglót éreztek fejükön, én pedig megkönnyebbülést a mellemben. Sarkadi tanácselnök gyorsan rátért a nagyobbik vádamra, mely szerint munkaszolgálatos zsidókat Jolsván értéktárgyaik eladása miatt ütöttem-vertem, sőt: többet közülük halálra kínoztam. Különösen két tanú kardoskodott, hogy személyemben kétséget kizáróan felismerik a szadista gyilkos csendőrt. Ez a vád már tökéletesen bitófát jelentett még Sarkadinál is.

Hiába hangsúlyoztam most is, hogy életemben Jolsván még csak nem is jártam, nem hogy munkaszolgálatosokat kínoztam volna, mert a két koronatanú esküdzött: felismerésükben nem csalódhatnak! Halálos ítéletet kértek, mert bibliájuk szerint fogért fog jár, halálért halál!

De mit tesz Isten? Az egyik bíró szinte véletlenül megkérdezte az egyik fővádlómtól, melyik évben, hónapban történtek az inkriminált esetek? A tanú pontos évet, hónapot s napokat mondott!

Ez a pontosság lett a vesztük, mert gyorsan kiderült, hogy abban az időben a Kopácsi-üggyel foglalkoztam. Tehát két helyen nem lehettem egyszerre.

*Ritka tett! És lehet, hogy bűnös tett is, amelyet későbbi cselekedeteivel ki kellett engesztálnie, mert Miskolc nyomozó osztályának vezető őrnagyaként, az 56-os forradalomig Budapest rendőrségének ezredes vezetőjeként szerepelt. Neve annyira hírhedt lett, hogy Fehérvár: Börtönvilág Magyarországon c. könyvében azok között sorolja fel, akiknek nevét meg kell jegyezni. Ő az, akiről Méray azt írja Nagy Imre c. könyvében, hogy nagy „kanyarok” voltak életében.

A bírák formáság kedvéért még kérdeztek tőlem egyet-mást, majd visszavonultak ítéllehozatalra.

Nyugodtan ültem. Nem kötelek, talán még egyebet sem kapok! Ámde a bíróság mögött alig zárult be az ajtó, hátulról adott két hatalmas pofon csattan el az arcomon. Még a szelíd Jézus is megszólalt az ilyen pofonokra, hát hogyan ugrottam volna fel én! Lángbaborult képpel visszafordultam. Elvégre nem mindennapi, hogy csendőrt nyilvánosan pofozzanak, s melléje a bíróságnál! Farkas (Frenk) Györggyel, a Felvidéki Népszava mindenható szerkesztőjével találtam magam szemben. Láttam, hogy ő ütött meg. De azt is láttam, hogy körülötte vagy tízen a padok tetején állva készek, hogy rám ugorjanak, és hogy szét is tépjenek. Hirtelen az ügyész felé ugrottam. Farkas hasonlóan kilendült padjából, s dúvadként ordította: „Lelőni! Szökik! Lelőni!” És pisztolyát előrántotta. Ám fegyverét nem merte rám sütni, mert az ügyészt találhatta volna el. A nagy lármára visszajött a bíróság. Farkast revolverével hadonászva találták, engem pedig fegyházöröm közelében. „Mi történt?” — kérdezte Sarkadi. Az ügyész felelt nagy sietve: „Úgy láttam, hogy a vádlott verekedést kezdett!” Kijelentése ellen mind ügyvédem, mind a fegyöröm határozottan tiltakozott. Mire Farkas hatalmának tudatában kijelentette: „Jogot formálok ahhoz, hogy szüleim és testvéreim gyilkosának egy pofont lekenhessek!”

Nem nagyon bántam volna ezt, ha a bíróság a két pofonnal megelégszik. De nem. A két pofon mellé még tizenöt évi kényszermunkára is ítélte.

Farkasék nem voltak az ítéllettel megelégedve. Elvezetésemkor rám ugrani készültek. De ezt megakadályozták a közben védelmemre megérkezett újabb fegyházörök.

Mivel a miskolci fogház kicsi volt, kéthetenként az elítélteket különböző börtönökbe szállították. Rám pontosan 1946. április 4-én, azaz a „felszabadulás” első évfordulóján került sor. Ez a nap is jól kezdődik, mondhattam azzal a cigánnyal, akinek reggel a hóhér nyakára tette kötelét. Bilincsekben felszabadulást ünnepelni? Ez a kegyetlen sorsnak külön iróniája. De hát mindig legjobb nyugtával dicsérni vagy átkozni a napot, mert addig sokszor a lehetetlen is lehetővé válik.

Minket a váci fegyházba szántak. Három társammal olyan láncra fűztek, amelynek két végét lakat zárta le. Csak este kaptunk vonatot. Kocsinkban nem volt lámpa. Annál több utas zsúfolódott össze benne. Ez a zsúfoltság, ez a sötétség nekem nagyon jól jött. Fantáziám működésbe lépett. „Tizenöt év kényszermunka! Tizenöt év kényszermunka!” — zakatolták alattam a kerekek egyre elviselhetetlenebbül! Hát ezt nem! Inkább a halál! Mélykút közelében si-

került láncunk egyik lakatját észrevétlenül feltörnöm. Bilincsemtől megszabadultam. Gondolkodás nélkül az ablakon kiugrottam. Ha robogott a vonat, robogott a lelkem is, most meg repült a testem. . .

Visszanyerve eszméletemet, az életmentő ösztön gyorsan dolgozott. Láttam, hogy a vonat tőlem vagy háromszáz méterre álldogál. Majd a kavicson közeledő futólépést hallottam. Felkaptam a sapkám, és vakondként befúrtam magam az éj sötétjébe. Rohantam. Hamar folyó állta utamat. Beleugrottam. Nyakig érő vízben a túoldalra gázoltam, honnét ismét futottam, futottam Alsógeredely felé. Amikor gőzöm kifogyott, megálltam. Visszanéztem, mint az üldözött vad. Mikor láttam, hogy a vonatom elindult, a folyam menti nádasban térdén állva hálát adtam Teremtőmnek szabadulásomért.

Talán én voltam az országban az egyetlen, aki e napon „szabadulását” méltán ünnepelhette.

Csuromvizesen, lakhelyeket kerülve, az üldözött vad életszomjától hajtva, tarlón, szántásokon át csörtettem nyugat felé. Éjjelre járhatott már az idő, amikor éles fájdalom hasított fejembe. Sajgó fejemet tapogatva, ujjam jókora felhasított bőrbe akadt. Meleg vér szivárgott alóla. Bal vállam, derekam és bal térdem is fájni kezdett, ahogy testemre figyeltem. Érthető, szárny nélkül repülni nem lehet, ha csak nem rakéta az ember. De volt nálam nyugtató, vérelállító, fájdalomcsillapító pirula: az a gondolat, hogy tizenöt évi kényszermunka büntetéstől szabadulok meg általuk.

Noha menekülésem alatt kétszer is kerültem rendőrkezre, mégis két hónap múlva az osztrák határt átléphettem. Szabad lettem! Itt értesültem Oláh András alhadnagy és Krajcsi János bajtársaim felakasztásáról. Aztán a sok százérol, a sok ezerérol, akik bitófára kerültek, kivégző osztag elé álltak, vagy a börtönélet borzalmait szenvedték éveken át, ha nem halálukig. Ki tudná őket elsorolni? Ki tudna mártírlistájukon csak végig is pillantani? Megszámlálhatatlanok, mint az ég csillagai. Véget nem érő listájuk, mint a szivárvány híd. Sorainkban 22 ezer csendőr sorakozott szolgálatételre. A vörös tornádó közékük viharzott. Közükük tizenegyezer elesett a harcokban. Háromezer mártírhálált halt. Ugyanannyi végezte életét börtönben, internálótáborban, Szibériában. Száműzetésbe került négyezer. Egyezret pehelyként fújt szét a világban, hogy még csak létükről sem tudunk. Egyik kiválóbb volt, mint a másik. Csendőrtényereikben nyugodtak éjjeli párnáink.

Acélhegy oldalába kellene bevésni mártírneveiket — ha a világon találnánk hozzá megfelelő nagyságút —, hogy örökre megörizzük emléküket. Könyvünk fehér lapja még arra is gyöngye, hogy jó párat elsoroljunk benne. Ezért csak belezengünk a nagy mártírkórusba, hogy aztán mindenki tudása szerint pótolja, folytassa:

Vitéz Temesváry Endre vezérőrnagy, a csendőrség utolsó felügyelője. Háborús főbűnös, mégis önként ment haza, hogy a testület tagjaiért a felelősséget vállalja. Ezért a lépéséért tizenhárom év börtönpoklát nem sajnálta.

Ferency László alezredes, aki megmentette Budapest zsidóságát. Hálából kapott akasztófát.

Láday István alezredes, aki a felakasztása előtt a halhatatlanságról beszélt, s halálával fia tettét engesztelte.

Dr. Balassa Bálint főhadnagy, akinek védelmére Mindszenty hercegprímásunk is elment. Életfogytos ítélete után új ítélettel kötelet kapott.

Endrődy Barnabás alezredes, akinek felesége is osztozott férje mártírhalálában.

A két méternél magasabb id. Horváth Ferenc főtörzsőrmestert éhen halatták.*

Hajnácshóy László ezredes, a nagy Mária-tiszteelő is a kommunisták áldozata lett. Kivégezték. (Lásd A sarló—kalapács börtöneiben a 125. oldalon!)

Árbócz János ezredes, Cserkúti Rudolf őrmester, Bugyi Sándor törzsőrmester, Dinnyés József főtörzsőrmester, Gönczy Márton főtörzsőrmester, Inczedy Gusztáv alezredes, Képiró László főtörzsőrmester, Keresztes István törzsőrmester, Kiss Aladár ezredes, Korom István alhadnagy, Kürthy Sándor alhadnagy, Majoros István alezredes, Máté Sándor, v. Nagy Lajos főtörzsőrmester, Nagy Sándor főtörzsőrmester, Nyulas István alhadnagy, Pogány Ferenc ezredes, Rácz József főtörzsőrmester, Révész Ferenc alhadnagy, Tóth Kálmán százados, Schrantz János őrmester, Székely András alhadnagy, Ugray Gábor hadnagy, Vukovary Kálmán alezredes. . . Mind, mind ilyen vagy olyan címen a mártírlistára került.

Nem én mondom, hanem Veér Imre — aki Károlyi Mihály titkára is volt — Ma Magyarország, holnap a szabad világ c. történelmi adattárában: „A magyar csendőrök a rend rendjének szerzetesei voltak. Kemény fegyelemben éltek, vallásosan és puritánul. Brevi-

*Amikor bekerült közénk, már megjárta az Andrássy út 60-at. Ez a hatalmas ember úgy nézett ki, mint a saját árnyéka. Háta meggörnyedt, keze ügyetlenül lógott a teste mellett. Amikor Szalma és a többi pribék megtudta, hogy az öreg katona valamikor csendőr volt, akkor elhatározta, nem ad neki enni. „Itt fogsz megdögleni, rohadt zsandár!” Fenyegetésük be is következett.

Azután, hogy tizennégy napig csupán kenyérének egy részét adták be, az öreg csendőr éhen halt. Sokan próbálták saját részüket átadni annak ellenére, hogy az örök ezt megtiltották, és vigyáztak, hogy senki se juttasson valami élelmiszert Horváthnak. De erre nem is volt szükség, mert az öreg csendőr visszaautasított minden feléje nyújtott élelmiszert. Nagyon jól tudta, hogy aki adja, annak is kevés, amit kap. Ezeket Fehérváry Irja Börtönvilág Magyarországon c. könyvében.

áriumuk a Szolgálati Szabályzat volt, melynek számtalan cikkelyét betéve tudták. Volt valami bennük ama római katonából, aki Pompei pusztulásakor nem hagyta el őrhelyét. Az égő láva örök vigyázzálásba merevítette. Saját húsának izzó matériájából öntötte ki a kötelességtudás szobrát. Ilyen anyagból volt gyúrva a magyar csendőr is.”

Ezért álltak otthon helyt a legnehezebb napokban. Ezért teljesítették feladatukat Ukrajna véres sártengerében. Ezért tettek eleget csendőresküjüknek és tízparancsolatuknak Budapest védelmében!

Mégis ők lettek a magyar föld legüldözöttebbjei. Csak egyetlen keresztrefeszítésről tudunk, amit Kárpáti-Krausz volt birkózó ávos hajtott végre 1954-ben. És ez az áldozat is őrnagy csendőr volt!

Közéjük tartoztam, nem tagadom. Közéjük tartozom, megvalom. Ma sem szégyellem, hogy Fery Oszkárnak, a magyar csendőrség megalapítójának fia lettem. Nem szégyellem, dehogyan szégyellem, hogy annak az altábornagynak váltam követőjévé, aki Budapestről nem menekült el az 1918-as vérgőzös forradalom zivatarából, hanem lelke lett az ellenforradalomnak, s kezében fegyverrel várta, hogy a haza szolgálatra szólítsa. Rettegett tőle a véres kezű Kun Béla. Félték tőle a gyilkos Szamuely moszkovita hóhérok. De benne reménykedtek a budapesti földönfutók, és általa vártak szabadulást a meggyötört pesti magyarok. Nem szégyellem, és nem is bánom, hogy annak a Fery Oszkárnak nyomdokain jártam, aki végül meggyilkolt bajtársainak megcsonkított mezítelen testein át lépett a Mozdony utcai kaszárnya pincéjébe, hogy a bukott vörös diktatúra kezéből utolsóként vegye a dumdum golyót. Mártír az apa. Mártír a fia. Reméljük, ha szükség lesz rá, mindig mártír tud lenni a csendőrunoka! Nem, nem, nem szégyellem, hogy csendőr voltam. Sőt: oly büszke vagyok rá, mint csendőréletem folyamán soha!

Azt mondotta valaki, hogy kakastollas csendőreink a csendőrangyalok! Most ideiglenesen az Úr trónusánál teljesítenek szolgálatot. Én pedig hiszem, hogy onnét egyszer — talán hamarabb, mint reméljük — visszatérnek magyar földünkre, hogy haza nyomukban tódulhasson a hontalanok százazre. Istenem, ez lesz aztán az igazi honfoglalás! Ez lesz az Árpád vezette új hazaszerzés és honalapítás! Ekkor válik valóra: „Magyarország nem volt, hanem lesz!” Ez lesz a Bibliában ígért ezeréves boldog uralom. De míg ez bekövetkezik, addig vértanú bajtársaimért naponként imádkozom:

Új hajnalunk, ha felvirradsz,
Ragyogd be sirjukat!
Harmatozd, Ég, álmuk felett
A vadvirágokat!

CSENDŐRNAP!

1995, február 14.

Istenem, de szép volt! Istenem de rég volt Igen! Rég volt, hisz "feloszlatusunk" is éppen ötven éve történt!! ---- Mégis ezen a napon, lassú elmúlásunkra emlékezzünk, vagy hatvannégy év megbecsült és nemes szolgálatunkra a Hazáért!

Választanunk kell: Ötven év ostórcsapásaira, vagy hatvannégy év glóriájára emlékezzünk!!

Érzem és hallom a választ: Dicső múltunkat töviskoszorúzzhatják, keresztrefeszíthetik, meggyalázhatják és eltemethetik, ---- de soha el nem feledtethetik!!! Eljön az idő, amikor a "kakastoll" újból a hűség, a becsület és vitézség jelképévé válik történelmünkben, ---- ahogy más népeknek is vannak nemzeti büszkeségeik, ---- mint a kanadai lovas csendőrség, a japán samurai, a spártai katonák, a janicsárok vagy az amerikai "green beret"!!

Emlékezzünk tehát büszkén, ---- talán dacosan a csendőrnapiakra!!

Őrseink, taniskoláink, zászlóaljaink templomba menetelére, az Istentiszteletek utáni ünnepi díszmenetekre!! A sugár egyenes sorok, délceg csendőrök! A diszlépések dobbanására hajlik a föld, szikráznak a szuronyok és lobognak a kakastollak! ---- Istenem de szép volt!!

Ez a kép villanyon fel emlékeink között, s útravaló tanácsul fogadjuk meg utolsó Felügyelőnk, vitéz Temesváry vörge. úr szavait egy régi leveléből, amit írt volt börtöntársának, v. Géczy Mihály. bajtársunknak:

"Adja meg a jó Isten Mindannyiójuknak, hogy a magyar csendőrt jellemző becsület, összetartás az Isten és a szégyen Hazánk szeretete, ahoz való rendületlen ragaszkodás az emigrációban is szorosan együtt tartson bennünket! Azzal zárom soraimat, hogy minden nehézségben át maradjunk továbbra is magyar csendőr szellemmel meg azok akik voltunk Magyar Csendőrök!

Szeretettel köszöntöm és üdvözlöm Mindanyijukat!

Str. 1958. IX. 19.

Jelöltválasztás

De ne álljunk meg emlékeink felújításának kálváriáján! Mikor ezeket a sorokat olvassuk, idézzük vissza az ötven évvel ezelőtt Budapest térségében, majd a várban körülrzárt csendőr bajtársaink emlékét!

Őreg fegyverekkel, pártucát tölténnyel, sisak nélkül élet-halál harcot vivő hőseinkre, nem gondolhatunk másképen, mint az esküjükhöz hű vitézekre!!! Háromezeregyszázhatvanan áldozták fel életüket, a

HAZÁÉRT MINDHALÁLIG!

Nyugodjanak békében!

v. V. B.

Értesüléseink alapján ítéljük meg a dolgokat. Ezek a kezdetei minden intellektuális tevékenységnek, minden logikus gondolatnak. Értesüléseink legfontosabb tárgyát az adatok alkotják. Ezt az egyszerű igazságot Pláton a pinceember allegóriájával illusztrálta. Akik csak árnyékokat látnak a falon s azt veszik valóságnak. Sajnos ez az állapot még ma is kisebb-nagyobb mértékben mindenhol megvan, de a kommunizmus még a háború előtti szovjet példára igyekezett minden erővel: fizikaival és szellemével, elszigetelni hazánkat és a blokkhoz kapcsolni.

Régi könyveket, híryanagokat elpusztítottak, nehogy a pinceember olyan információkhoz jusson amelyből a párt által kötelezővé tett vélemény tarthatatlansága kitudódjon.

45 éven keresztül kialakították azt az érárt amelyben szavak szertint minden a helyén volt csak az eresztékek nem. Ezért dőlt össze.

Ők akik több kegyetlenséget követtek el mint a náciok, a fasizmus üldözése égisze alatt nemcsak fizikailag nyomorgattak bennünket, de azon voltak, hogy szellemileg kiirtsák a nemzet tudatot és így megtörjék a nép erkölcsi ellenállását.

Ennek egyik legjobban bevett taktikája lett a szégyeneltetés. Az ebben nevelkedett '40-től született, ma 64 évet megért nemzedék csak pocskondériázást hallott, szégyenkeztek, rettegtek s hallgattak. 11 éven kemény agymosása, félelemkeltése, kínoztatások sem törték meg a magyart, ezért volt '56. Utána ugyan folytatták a jól bevált **terror** módszert, de az agyak puhítására többet adtak. A szégyenkezés, a mult gyalázatában felnőtt nemzedék hogyan kaphat észhez, ha már apáik ebben nőttek fel?

Először is elemezni kell magának a szégyennek a jelentését. Mivel a borzalmakkal együtt emlegetik mint azoknak velejáráját, kezdjük e kettőt együtt elemezni. E kettőt együtt így tudnám kifejezni: szégyenteljes-e a borzalom? Ha nem, mert két külön kategória, akkor a helytelen nyelvhasználat házassította őket össze. A történelemből találomra kiragadok néhány borzalmas esetet. Mózes parancsa a Midianiták legyilkolására, a magyarok megtérítése, az inkvizíció, a francia forradalom, Sztálin bolsevizmusa, a holocaust. Borzalmas esetek néhány közös vonással. Az első az, hogy kollektív jellegűek. A másik az, hogy "magasabb célok érdekében" követték el. Mózes féltette a zsidó népet, hogy a midianita nőkkel kötött házasság eltéríti a nép egy részét az elhivatott céltól. Ez vallási kérdés is volt, s ebben a tekintetben Mózes volt az első inkvizítor. A későbbi Inkvizíció ugyancsak a vallási tisztaság érdekében volt. A francia forradalom üldözte az arisztokratákat a szabadság, testvériség és egyenlőség érdekében. Sztálin ellensége a burzsoa, polgár volt a proletáriátus javára, Hitler a zsidókat tartotta a német népi felemelkedés ellenségeinek. Vajjon ezek főszereplői szégyenteljesnek tartották-e magukat?

A borzalmak célja megfélemlítés is volt, hogy az ellenfél ellenállását gyengítse. Mózes genocidije figyelmeztetés is volt a többi zsidónak: Ez lesz a sorsa minden deviálónak! A húnoktól, magyaroktól rettegtek már a hürükre, ugyanúgy a mongol hordáktól. Az SS ugyanezt érte el hírnevével s később az oroszok. Ma Dzsinkisz Kán utóda az amerikai légierő, amely válogatás nélkül gyilkol asszonyt, gyermeket, öreget és fiatalt. Rettegést teremt azok soraiban akik ellen irányítják.-

Ezeknek ellenállni: **bátorság!** De vajjon szégyen-e a bátorság?

Oda jutottunk, hogy egyik oldal sem szégyenkezik. Azok akik brutálisak voltak a "magasabb érdekek nevében" igyekeznek lemosni a szégyent, azok akik ellenálltak a bátorság nevében teszik ugyanezt. Tehát nincs mit szégyenkezni a multunkon. Amit otthon tanítottak a multról

az még nem a történelem ítélete, hanem egy bukott párt mosakodása. A büntudatkeltés sem volt más mint annak a harcmódszernek az alkalmazása amellyel a legyőzöttet szellemi igában tartják.

De szégyenkezni valók a hanyagságból, lustaságból, kényelemből elkövetett egyéni tettek amelyekből a köznek kevés kára esik de több a tettesnek, mert megrovást, szidást kap értük. Az előre megfontolt szándék vagy terv hiányzik. De a győzők igyekeztek összezavarni az egyéni aktust a közcselekménnyel. Ez utóbbit úgy bírálták mintha egyéni szándékból követték volna el, azaz a történelmi öntudatot fordított előjellel vezették be. 20 évszázad történelmi szemléletét viszájára fordították.

Nem vonhatnak felelőssé valakit olyan cselekedetért amely szokásban volt azelőtt tehát nem számított bűnnek. Pl. a legyőzötteket rab-szolgáknak vitték. A háborús bűnösséget utólag iktatták be a háború után s miután ez a felfogás nemzetközi elismerést nyert már érvényesnek kellene lenni a hadviselő felek között. De ugyanakkor ezzel a mércével mérve, Napoleont, vagy Attilát és a többi nagyoknak és hősöknek tisztelgetet is nyugodtan lehet a háborús bűnösök közé sorolni.

Ezért Japán nem fizet fájdalomdíjat a szövetséges hadifoglyok embertelennek nevezett bánásmódjáért. Nem engedte, hogy alantosab tisztjeit akik parancs alatt voltak háborús bűnösséggel vádolják.

Összegezve. Viszájáról is fel lehet venni a kabátot. Ha megszokják: divat lesz. Így lehet elveket, meggyőződést, hitet, erkölcsöt, bűnt kifordítani, normalizálni, sőt új törvénnyé tenni a győzők "jogának" ki-nevezett erőszak alapján, amellyel magukat mossák tisztára.

Nemzeti öntudatából ki kell iktatni a szégyenérzetet a mai nemzedéknek legelőször, hogy újra öntudatos magyarokká váljanak.

Sz Gy

VALAKI ÉBREN VAN

Irta: Komáromi József

Ezüstös holdfényben Rója utak sorát, Almodnak a bölcsők, Hallgatnak a tanyák.	Ismér minden fűszál, Hajló akácágat, Bedülő kertajtót, Vakkantó kutyákat.	Felfordult világban Számüzve örökre. Világvándorra lett A csend régi öre.
Nyújtózik a falu Tornya csillan messze, Hívó szavát küldi A csendőrrel szembe.	Isméri az embert, A pusztai lelket, Messziről megérzi, Hogy kiben mit lelhet.	Szívében virágzik Mégis a jövődő, Titka: Hűség, Jóság, Beccsület és Erő.
Kalapján hullámszik Fénylő kakastolla, Messzenéző szeme Fürkésző motolla	Megérzi a bűnt is, Ő a törvény öre, Minden rossz és gazság Gondos üldözője.	Messziről is ébren Virrasztja az álomot, S egyszer hazaviszi A szabad világot.

" Cum historia pro securitate "

Szakvélemény !

A csendőrség, mint szervezettípus eredetére és jellegére vonatkozóan .

Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem - Történelmi Tudományos Társaság elnökének .
Dr. Parádi József, főiskolai professzor tanulmányából :

A rendvédelem történetének diszciplinájában kevésbé járatos személyek, időnként pedig a rendfenntartás területén tevékenykedők egy része, illetve a szomszédos diszciplinák egyes üvelői is felteszik a kérdést, nevezetesen: mi az oka annak, hogy a polgári demokratikus államberendezkedésű országok jelentős részében rendőrség és csendőrség típusú rendfenntartó szervezetek egyaránt megtalálhatók? E két rendfenntartó szervezetek egyaránt megtalálhatók! E két rendvédelmi intézményforma mely egymás mellett, egymást kiegészítve és segítve tevénykedik, miért nem egyesül egy szervezetben?

A gyökerek a történelmi múltba vezetnek bennünket! Már a XIII. században Franciaországban felmerült az igénye annak, hogy a haderő tagjai túlkapasainak visszaszorításának érdekében rendvédelmi szervezetet célszerű létrehozni! A középkori francia feudális intézményrendszer kiépülése során jött létre a többé-kevésbé állandó hadsereg is, amelynek kapcsán alakult a MARECHAUSSEE! A Marechaussée fejlődését három periódusra bonthatjuk: 1221 - 1474, 1475 - 1514 és 1515 - 1781. E három periódus során a szervezet kompetenciái kiterjedtek a katonékról a civil lakosságra is, valamint nem csupán háború, hanem a béke időszakára is kibővült a működési ideje, továbbá - a háborús cselekmények térségén túlnöve, a teljes királyság területére kiterjedt az illetékrségi köre. 1778-ban a Marechaussée területét a francia király rendeletben keresztelte át CSENDŐRSÉGGÉ, egyben minden más fegyveres testület elé helyezve azt!

A nagy francia forradalom ugyan megszüntette az intézményt, azonban bebizonyosod, hogy a közbiztonság érdekébn e szervezetre szükség van, így azt Napoleon visszaállította! Ezzel létrejött a - máig is kiváló hatásfokkal működő- Francia Nemzeti Csendőrség!

A csendőrség szervezete nyolc évszázad tapasztalait valósítja meg! A szervezet létrehozását a haderőben a rendfenntartásának az igénye tette szükségessé, majd a több év - századnyi fejlődés során fokozatosan vált a civil lakosság védelmezőjévé is! A szervezete nyolc évszázad tapasztalatait valósítja meg! A szervezet létrehozását a haderőben a rendfenntartásának az igénye tette szükségessé, majd a több évszázadnyi fejlődés során fokozatosan vált a civil lakosság védelmezőjévé is!! A szervezet fejlődésére jellemző, hogy a lakosság kérte az úralkodót a testület alkalmazására az egész ország területére! A csendőrség gyors elterjedését nem csupán a francia állammodell mintájának nápszerűsége idézte elő, hanem a szervezet hatékonysága is!

A csendőrség szervezetének ugyanis - történelmi perspektívában vizsgálva a kérdést -- három alapvető vonása van, nevezetesen :
-- a véderő rendfenntartói tevékenységét ellátja,

- a vidék rendvédelmi szervezete,
- a polgári berendezkedés alapjai ellen irányuló támadások ellen biztosít védelmet!

A XVIII - XX. században Európában a polgári rend elterjedésével és megerősödésével igény mutatkozott a vidék rendvédelmének korszerű megszervezésére! Arra, hogy az államok -- városok után -- a vidék tekintetében is megszilárdítsák a polgári viszonyokat! E feladat megvalósításában -- a közbiztonság terén -- volt szinte nélkülözhetetlen a csendőrség!!!

Összeségben álláspontom szerint a csendőrségre, mint szervezettípusra napjainkban és a jövőt illetően is szükség van!! Amennyiben a csendőrséget rendőrségként szeretnék működtetni, úgy valóban nincsen szükség két párhuzamos szervezetre!
A rendőrségként működtetett csendőrséget azonban már nem lehet csendőri szervezetnek tekinteni, még akkor sem ha a nevében szerepel a csendőr szó! A csendőrségtípusú szervezetek -- klasszikus feladatrendszerük határai között -- alkalmassak arra, hogy a harmadik évezred kezdetén érzékelhető kihívásokra is az államok és polgárai biztonságát kedvezően befolyásoló válaszokat adjanak!!! Szakmai tekintetben tehát önállóságukat indokoltnak, létüket szükségesnek tartom!!

Dr.P.J.

1881 1945

Híven!
Becsülettel!
Hitézül!

A volt m. kir. Csendőrség tragikus sorsa!

A magyar csendőrséget az 1881. es III. törvénycikk állította fel a már működő szomszédos államok (Franciaország, Belgium, Luxemburg, Németország két állama, Hollandia, Spanyolország, Görögország, Ausztria, Vatikán, Olaszország, és San Marinó) mintájára.

Nevezett államok csendőrségei a katonai szervezettség alapján és a katonai szolgálati utasítások értelmében működtek.

A magyar királyi Csendőrség felállításától Hatvannégy éven át Európa egyik legeredményesebb közbiztonsági szerve volt és a megelőző szolgálat módszerének sikeres felhasználásával a kiderített bűncselekmények arányát irigylendő magasságra emelte.

Az I. világháború utáni megcsönkített országunk új szolgálati követelményeket állított a csendőrök elé. Fel kellett lépni az állam és a társadalom törvényes rendjének felforgatására irányuló vétségek és bűntettek elkövetői ellen, akik jobb éltkörülményekkel kecsegtető proletár világdiktatúrát hirdettek az oroszországi kommunista erők támogatásával. A csendőr nyomozási és felderítő módszer ezen a téren is hatásos volt.

Alig csodálható tehát, hogy a megszálló orosz erők és a velük jött kommunista magyarok 1944 December 22-én, amikor az ország egyharmada még magyar kézen volt, legelső miniszterelnöki rendelettel eltörölte az 1881. III. -as törvényt és feloszlatta a Csendőr Testületet.

A Csendőrség összlétszáma a II. világháborút megelőzően 22.000 volt. A harctereken elesett a Testület fele. Az életben maradtak hadifoglyok, gyűjtőtáborok, börtönök, lakói lettek, és kb. két ezren emigrációba menekültek. A hadifogságból és az internáló táborokból 10--15 év után szabadultak munkát nem kaptak és 1991-ig még nyugdíjra sem voltak jogosultak.

A CSENDŐRÖK MEGHURCOLTATÁSA, SZENVEDÉSEI, EGYÉNI ÉS ANYAGI KÁROK, BECSÜLETÉNEK BEMOCSKOLÁSA HAZÁJÁBÓL KIKÉNYSZERÍTÉSE JÓVÁTÉTEL KÖVETEL.

ANYÁM!

(Budapesten, 1951-ben kivégzett barátom Édesanyjának, Anyák Napján!)

Nem véletlen, hogy megemlékezésemnek ezt a címet adtam! Elhalt barátom utolsó kérése volt!!

Teremtőnk az embert társaslénynek teremtette, hogy szaporodjon és uralja a földet! A Házasságban a férj kötelessége a család fentartása, a feleség a család lelke, a gyermekek nevelése! Amikor az anya a karjában tartja az új kis babát, a szive boldogságtól szeretettől van tele! Félti, védi széltől, hidegtől, ha beteg ápolja, gondolja! Az anyai szív nem ismer fáradságot, az anyai szeretetnek nincs határa!

"Amikor születtem, nem jeleztek nagyot a Messiás - mutató, különös csillagok, Csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok!"

Mécs László.

Igen, minden anya királyfinak érzi a fiát! A fiu felnő és a nemzet szolgálatába állítja! Az anyának, az egyetlen fia hivatásos katonaként, csendőrként teljesített szolgálatot! Mint főőrzsórmester esett orosz fogságba, 1945-ben, a budai kitörésnél! Hadifogsága három évig tartott! 1948-ban hozták haza Moszkva mellől, mint háborús bűnöst! A bűne a kommunisták szerint az volt, hogy a Várban hősiessen harcolt, s ezzel a szovjet előretörést akadályozta!!!! Az elsőfokú ítéletet 1950-ben, a másodfokút 1951-ben hozták meg! Az ítélet, kötéltálati halál!!!! A halálos ítéletet kihirdetése után két órával végrehajtották!!!

A másodfokú ítélet előtt, egy séta során, alkalmunk nyílt kis beszélgetésre, a fogház udvarán! Barátom ekkor mondta el, idézem szavait, "Bűnöm az, hogy magyar katona voltam és mertem ellenük harcolni, ha ez bűn, akkor jöjjön a halál! Katonához illő módon viselem a sors csapását!" Kért, hogy mondjam el, az Édesanyjának, hogy miért kellett meghalnia! "Ha valamikor kiszabadúlsz keresd fel Édesanyámat, s mond meg, hogy azt kérem tőle, nyugodjon bele a változhatatlanba! Őleld át helyettem a becsületben megöszült, gyermekéért oly sokat aggódó Anyámat! Igérem utolsó gondolatom és szavam --- Anyám--- lesz!!!!!!-----Ezzel örökre elváltunk és pár napra rá, kivégezték!!!

Az anya ma 77 éves, kegyelem kenyéren él, morzsólgatja olvasóját és kéri a Mindenhatót, őrizze és hozza vissza egyetlen gyermekét, akit özvegyességében felnevelt s szívéből úgy szakadt le, mint a virág a fáról, melyet elsodor a szél! Türelemmel várja gyermekét, tőle remél segítséget öreg napjaira! Teltek az évek, de a gyermek csak nem jön! Majd 1948-ban hazai földre érkezett, de a rendfentartók gondoskodtak arról, hogy a fiát visszaváró anya erről semmit netudjon!!! Az idő elrohant, a naptár 1958-at jelzett és a gyermek még mindég nem jött, Súlyos teherként nehezedett szívemre, hogy miképpen közöljem barátom utolsó kívánóságát a szenvedő és gyermekét váró anyával? Nem tudtam teljesíteni, mert magam is

csak 1956-ban szabadultam onnan, ahol barátomat kivégezték! Magam is anyaszerető gyermek vagyok! Átéreztem, milyen rettenetes csalódást okoz levelem, amiben a válóságot feltárom! Féltem, hogy az anyai szív, amely 1944 óta visszavárja egyetlen gyer-

mekét, megáll dobogni!!! Lelkitusám elképzelhetetlen volt! Mégis 1958-ban elment a mindent feltáró levél Magyarországra, s a postás egyik reggelen kopogtatott elhalt barátom anyjánál!!!!!!! Nekem is fájó volt, de nem tudtam a titkot tovább tartani!!!! Megjött a válasz a szomorú anyától, amit leírni nincs erőm! Kérése az volt, legyen én ezután gyermeke helyett, gyermeke! Csekély vigasz, de fiának érzem magam!! Hamár hazám egy sincs, legalább anyám van kettő! Imádkozzuk a Hőseinkért és Édesanyjukért! Hányan vannak hasonló sorsban élő anyák, hitvesek akik visszavárják gyermeküket, férjüket akik a fronton, szibériai bányák mélyén, vagy börtönökben haltak meg? Legyetek áldottak Magyar Anyák, akik hőseket hoztatok a világra!! Drága, jó Anyám azzal a reménnyel búcsúszom, hogy a fiad által küldött ölelést még átadhatom!! Isten áldjon minden lépésedben, Anyám!!

G. M.

ÉDESANYÁMNAK!

Hazajöttem anyám,
Beteg vagyok lelkem,
Anyai szerelmed
Gyógyítson meg engem!

Taníts meg engemet
Még egyszer nevetni,
Taníts meg remélni,
Taníts meg szeretni!

Vigyél, ahogy régen
Az első misére,
Mutasd meg még egyszer
Az utat az égre!

A nagy kereszt alatt
Térdeljünk le ketten
S mondjuk el, mint régen
Hiszek egy Istenben!

Mora Ferenc

Kedves Szalay Úr !

Ez a könyv szükséges olvasmány az én korosztályomnak, akik csak hallomásból ismerjük a volt Magyar Királyi Csendőrséget ! Én már az átkos kommunizmusban születtem, mégpedig annak csehszlovák változatában 1952 - ben, egy zempléni kis faluban, Kisgérésben ! (Királyhelmec mellett) .

Ha lopás történt a faluban vagy a környékén, szüleim és a szomszédok, sóhajtozva emlegették a " kakastollas csendőröket " ! A falusi gazdák mondogatták, hogy egy fészek krumplics nem sok, de azt is féltek lopni a határból, inkább kért a szegény ember ! Rend volt, --mondták !

Lévén falum határmenti, két szlovák csendőr (valahonnan a hegyekből kerültek oda, mert a környék szinmagyar, s magyar ember nem nagyon kapott akkoriban közbiztonsági hivatalt) ! Időnként " határfigyelésre " tértek be a kocsmába, potyán inni és cigarettát zsarolni a traktorosoktól !!! Hozzájuk sompolyogtak, mondván : ----- " Vezetsz és itt sörözöl " ? Mindenki tudta, hogy ez azt jelenti, hogy el kell őket látni italal és cigarettával ! A lakosság megvetéssel vette tudomásul nem csak a " csendőr " nevet bitorló senkik jelenlétét, hanem az egész rendszert, ami hozzájuk hasonlatos volt, s maradt a mai napig is !!! Ilyenkor az idősebbek mondták a kispadon pipázva, hogy " ezeket a mocskosokat, két régi magyar kakastollas csendőr, az egész megyéből megugrasztaná " !! Ezt olyan határozottan jelentették ki, hogy ebben kételkedni nem lehetett !!!! Szüleim és a falumbeliek, volt az kulák vagy napszámos, mindég nagy tisztelettel beszéltek vagy említették a volt magyar királyi csendőröket !

Ennek a könyvnek már régen meg kellett volna születnie ! Ez bizony történelem ! Nem kell szerénykedni, engem minden írás érdekel, a nemzetemmel kapcsolatban ! Sajnos nem sok könyv, tanulmány van a csendőrökről ! De annál több piszkolódás, de az a jó, hogy az mindég jön a " senkiktől " !! Igaz, olvastam egy csendőr önéletrajzát, nagyon jól megírta az igazat ! Az Igazság pedig Isteni, tehát örök !

A " Világjáró Csendőr " kitűnően van összeállítva, kivitele is szép, tetszetős ! A tartalma pedig a valóság ! Sajnos a pokol szolgálói száműzték az igazságot, de az Isten malmal lassan, de biztosan őrölnék ! Tömjén az ördögnek !!!

Отthon, a nemzetnek követelnie kell a Csendőrség visszaállítását ! Nem bűn rendet követelni !

A Csendőrök szomorú sorsa, az igazság szomorú sorsa !! Köszönöm a még élő csendőröknek, hogy megosztották velünk a történetüket ! Kérem a jó Isten áldását azokra a hős, önfeláldozó Csendőrökre, akik életüket adták Hazánkért ! Nyugodjanak békében, az örök világosság fényeskedjen nekik ! Tisztelettel, NN.

Zúgó fenyveseknek havas ormán kőd ül,
Tárogató hangzik a kárpátok mögül.
Keservessen hangzik, bús a nóta benne,
Mintha holt vitézek búcsúzója lenne,
Mintha édesanyák könnye sirna benne !

Fővédnök:

Hon. Tar Sándor
v. Körössy Zoltán
Dr. Paulovich Imre
Magyaródi János
Szabó Gyula, Etelka
Balogh Marssó Ágnes
Dr. Beothy Károly
Döme Károly
Dr. Andre László
v. Serényi István

Védnök:

v.b. Tamáska Endre
Szentpétery László
Subosich Károly
Gerendás Ottó
Molnár István
Pásztor László
v. Falk Viktor
N. N.
v. Géczy Mihály
Jelky István

Támogató:

Kiss Károly
v. Detre Gyula
Horváth Klára
Toth Gergely
Pallagi Ághy Dalma
Szőkely Árpád
Gál Ferenc
Szilágyi Béla
Várkonyi Róbert
Záhonyi Katalin

MKCSBK ANYAGI SEGÍTŐI !

Miklós Katalin	Kápolnoki Tibor
Tarnóy Éva (elhunyt férje, Tarnoy Gyula cső. fhdgy. emlékére)	Tokay László
Nagy Gábor	Papa Nándor
Sotymos József - Klára	Dr. Honos István
Csendőr Családi Egyesület (Cleveland)	Szalay Gyula
Szelei József.	

TESTÜLETÜNK NEVÉBEN KÖSZÖNÖM !

Finta Imre szkv.cső.szds, 92 éves korában Torontóban, Canada, 2003, december 18.-án elhunyt ! Nt. Vass Zoltán búcsúztatta ! Nyugodjon békében !

Dr. Vajda István, tb. cső., 2002 március 24.-én Budapesten elhunyt ! Nyugodjon békében !

Újházi Dénes szkv.cső. szds. 87 éves korában, Adelaide-ben (Dél - Auszália) 2003, december 2.-án, hosszab betegségben elhunyt ! Nyugodjon békében !

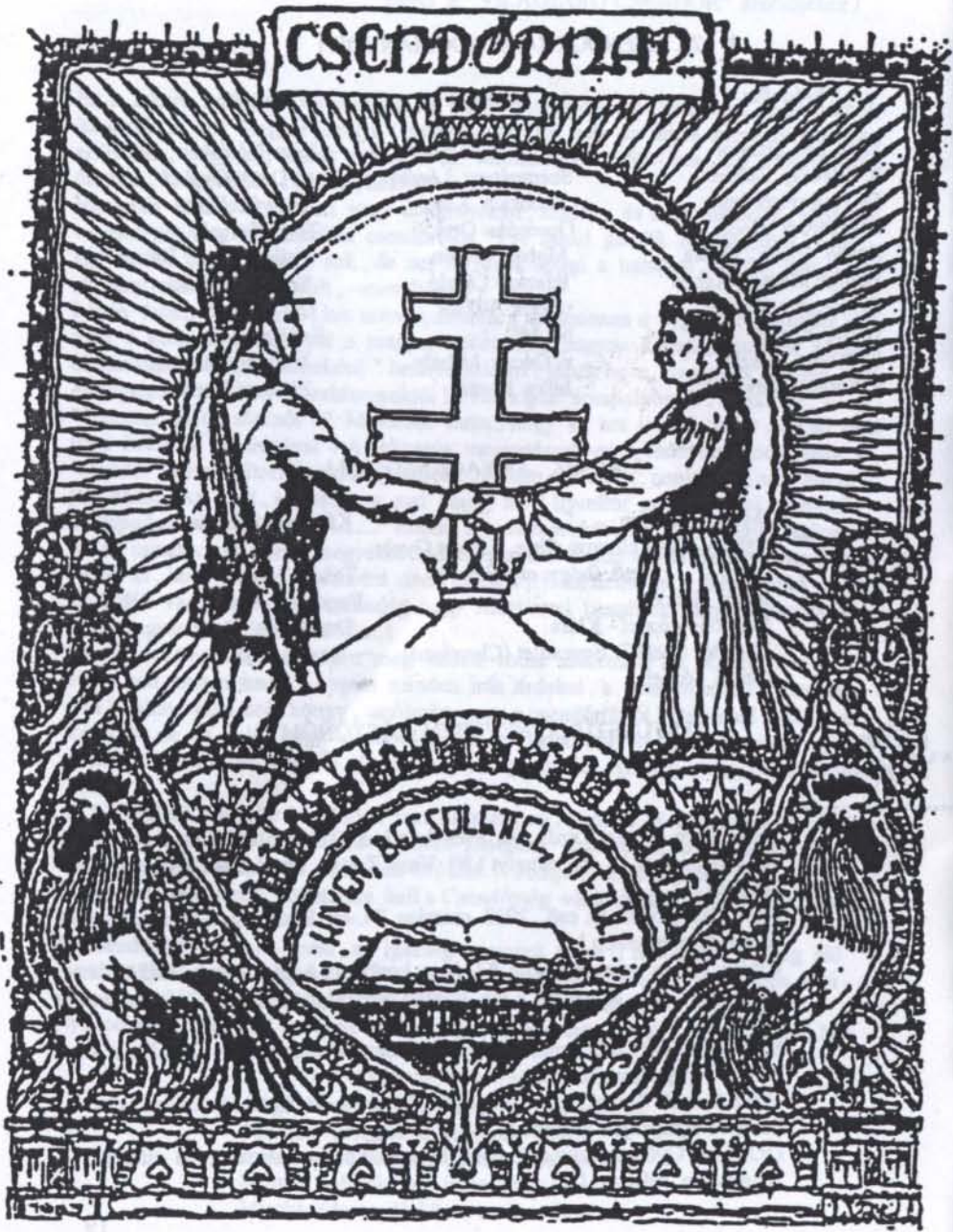
Soós Lajos szkv.cső. örm., 86 éves korában Winnipegben, Canada, elhunyt ! Nyugodjon békében !

Vitéz Szendi József, szkv. cső. örm., 89 éves korában Miskolcon, elhunyt ! Nyugodjon békében !

Dr. Máthé György, szkv.cső. szds., 89 éves korában, Budaörsön elhunyt ! Nyugodjon békében !

CSENDŐRNAP

1933

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐRSÉG BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE

BAJTÁRSI LEVÉL

56 évfolyam

2 szám

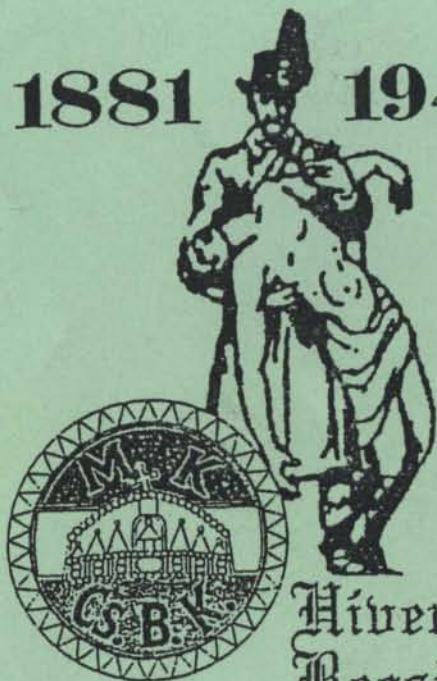
*"...Megcselekedték amit
megkövetelt a Haza!"*

MINDHALÁLIG !

**WORLD FEDERATION
OF
ROYAL HUNGARIAN GENDARMERIE**

1881 1945

**Híven!
Becsülettel!
Hitézül!**

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG:

Az MKCsBK a volt Magyar Királyi Csendőrség történelmi szerepének és hivatása szellemének őrzője és örököse.

Feladata megőrizni és megörökíteni a volt Testület hagyományait

Az MKCsBK a Hazájukból elűzött volt csendőr bajtársak közössége, melynek tagjai lehetnek a volt Testület tagjai (hivatalból), tiszteletbeli csendőrök (felkérésre) és csendőr barátok (önkéntes alapon) ha a Közösség céljával és feladatával egyetértenek.

MKCsBK BAJTÁRSI LEVÉL

Rendeltetése: 1.) A sorsközösségben, de szétszortan élő Bajtársak összefogásának és tájékozottságának biztosítása.

2.) A rászoruló Bajtársaknak és családtagjainak megsegítése.

3.) A Testületről tudatosan eltorzított vélemények és megítélések megváltása és megváltoztatása.

4.) Előadások, ünnepélyek (Csendőr Nap) rendezésével a fenti célokhoz szükséges anyagi alap megteremtése

A BAJTÁRSI LEVÉL AZ MKCsBK VILÁGSZERVEZETÉNEK
KÖZPONTI TÁJÉKOZTATÓJA. FELELŐS KIADÓ:

Vitéz VICZIÁN BÉLA AZ MKCsBK KÖZPONTI VEZETŐJE

457 E. Peckham Street - NEENAH, Wi. 54956
Tel : (920) 725 - 5710 Fax : (920) 727 - 3865
E - mail : billvicz@famvid.com

A Központi Vezető Üzenete !

Kedves Bajtársaim !

Ismét itt az ideje, hogy az összekötő kapcsot --- a Bajtársi Levelet --- póstára adjam ! Bár mindég kevesebben vagyunk , a bajtársi érzés nem változott !! Egymás örömeiben vagy szomorúságában osztozunk , mint valaha !! Sajnos sokan eltávoztak közülünk , de emléküket kegyelettel őrizzük !!

Közös nagy örömünk , a magyar hírűség " Honismeret " fejléce alatt két téma foglalkozik a csendőr múltal ! Méghozzá tárgyilagos és elfogulatlan ismertetésben ! Az egyik téma a " HIVEN - BECSÜLETTEL - VITÉZŰL " csendőr jelszavak értelmével és értékével foglalkozik , 4 oldalon !!

A másik téma a "CSENDŐRHAGYOMÁNYOK ÁPOLÁSA " , 5 oldalon !! Mikor erre a két 60 év óta elhallgattatott nemes csendőr témákra gondolok --- bár lerövidített formában --- fontosnak tartom Veletek közölni !! Megtaláljátok e mostani Bajtársi Levélben !

Szintén e Bajtársi Levél-ben tisztelettel és kegyelettel emlékezünk meg , bajtársunk és mártirunk Dr Balassa Bálint m. kir. csendőr századosról !

Szelei József ht. csendőr bajtársunk 2 kimutatását is közlöm , ami sok kutatás és kemény munka erdménye ! A kimutatás tartalma , a Csendőrség egy részének a múltját és még a jelent is megőrökíti !!

A 124-i CSENDŐRNAP ! Alkalmam volt a Magyar - Club elnök úrával beszélni , aki a legmesszebbmenő udvariassággal megadta az engedélyt , hogy a Csendőrnapi konferenciát a Venicei , Fl ,, Magyar Club helységében tartsuk meg , a helyiség díjmentessen áll rendelkezésünkre !

A Csendőrnapi ünnepség Február 11.-én (péntek) 2005 - ben , délelőt 9 órakkor fog kezdődni , a szokásos reggelivel , déli 12:00 órakkor a finom ebéd következik , (amit a Club hölgyei készítenek el) ebéd után folytatjuk a konferenciát 15:30 óráig !!

Szombaton , február 12.-én ismét délelőt 9 órakkor , reggelivel kezdődik a konferencia , ami déli 12:00 óráig fog tartani ! Esti 17:00 órakkor rövid beszéddel , mint Központi Vezető bezárom a konferenciát , s a diszvacsora - szorakozás - tánc kezdődik !!

A 2 napos részletes program most van kidolgozás alatt , miután véglegesítve lesz a Bajtársakat értesitem !!

vitéz Viczián Béla

Kedves Bajtársam !

Köszönöm, hogy gondoltál rám, és elküldted nekem ezeket az olvasni valókat ! Sok érdekességet találtam benne. Sajnos a kivégzettek közül is többet ismertem !!

Itt szeretném felhívni figyelmedet arra, hogy Dr. Balassa Bálint nem főhadnagy volt, hanem százados, mivel őt a háború végén még előléptették ! Ezt onnét tudom, hogy egy éjjel jött érte egy ávós tiszt, aki kihalgatásra akarta levinni Bálintot ! Beszolt az ajtón, ... " Balassa jöjjön ki " ! Mire Bálint fel sem kelve az ágyról, azt mondta neki, : " Itt Balassa nincs ! Itt csak Balassa Bálint százados úr van ! Aki engem századosi rangra emelt, még nem fokozott le ! Itt hadofogságban vagyok, megadom önnek a tiszteletet, de megkövetelem, hogy engem is tiszteljen " !!

Az ávós meghökkent, s most már : " Balassa Bálint százados úr jöjjön ki ", felszólítást használt ! " Így már mindjárt más ", mondta Bálint és felkelt, s indult !! De amikor látta, hogy az ávós csak kézbilincset akar rátenni, nem engedte !! " Nekem halálraitélt - nek kéz és lábbilincs jár ! Amíg azt nem hoz, én nem megyek " !!

Az ávós kánytelen volt lemenni újra a kéz és lábbilincserő, s amikor azt felhozta, akkor Bálint kézségessen ment vele !!

Ilyen kemény ember volt Dr. Balassa Bálint, m. kir. csendőr százados ! Ilyen fából voltak faragva a magyar csendőrök !!!

Kegyelettel őrizzük emlékét !! Nyugodjon békében !!

Üdvözlettel, N.L.
Dr. Balassa Bálint
hajdani cellatársa

Góg és Magóg fia vagyok én,
Hiába döngötek kaput, falat
S mégis megkérdeztem tőletek :
Szabad-e sírni a Kárpátok alatt ?

Verecke híres útján jöttem én,
Fülemben még ősmagyar dal rivall,
Szabad-e Dévénynél betörnöm
Új időknél új dalaival ?

Fülemben forró ólomot öntsetek,
Legyen az új, az énekes Vazúl,
Ne halljam az élet új dalait,
Tiporjatok reám durván, gazul.

De addig sirva, kinban mit se várva
Mégis csak száll új szárnyakon a dal
S ha elátkozza százszor Pusztaszer,
Mégis győztes, mégis új és magyar !

Ady Endre .

Miért ment el Mindszenti József hercegprímás,
Dr. Balassa Bálint térgyalására, önkéntes tanúnak ?

Dr. Balassa Bálint erről így mesélt nekem Budapesten a Markóban :

" Amikor a nyilasok letartóztatták Mindszenti hercegprímást, engem küldtek ki, ki-vizsgálni az ügyet, Budapestről ! Éppen beszélgettem a hercegprímással, mikor bejött az egyik csendőr nyomozó alhadnagyom, és jelentette, hogy a pápai nuncius szeretne beszélni Mindszentivel ! Behívtam a nunciust, s miután ellenőriztem az iratait, jelenlétemben beszélt Mindszentivel ! Olaszul és latinul beszélgettek ! Mindkét nyelvet én is beszélem, de amilyen gyönyörűen beszélt a nuncius az olasz nyelvet, úgy csak egy születt olasz tud beszélni !! Gyönyörködve hallgattam ! A végén még az autómát is kölcsönöztem a pápai nunciushoz, kivitettem őt a vasútállomásra " !

Néhány nap múlva az udvari sétán azt mondja nekem Bálint : " Nézd csak ! Ott sétál előttünk a pápai nuncius is ! Hát ezek már Őt is letartóztatták " ?
Megnéztem a rabtársunkat, és örömmel ismerem fel benne Kerkai atyát, jezsuita pátert, a KALOT hajdani szervezőjét, akit én még esztergomi diákkoromból jól ismerem !

" Ez nem az olasz pápai nuncius -- mondtam Bandinak -- Ő Kerkai atya, magyar jezsuita " !

" Nem létezik ! -- hitetlenkedett Bálint -- menjünk hozzá " !

Előttünk csendőrök sétáltak, így Bálint szavára, minket a fegyőröktől eltakarva, előre engedtek !

" Laudetur ! Atyám " ! Szólitottam meg Kerkait ! Hátranézett ! -- " Szervusz Loránt, hát Te is itt vagy ! -- " Atya, engedje meg, hogy bemutassam B. Bálint százados urat".

" Felesleges, -- nevetett Kerkai atya -- mi már régen ismerjük egymást a százados úrral ! Én voltam akkor Mindszenti püspök úrnál " !!

Bálint csak hűledezett ! " Atyám, nem a pápai nuncius, maga magyar ? De olyan gyönyörűen beszél olaszul ! Így még engem sosem csapott be senki " !!

" Ja ! Fiam ! Évekig tanítottam Romában, s megtanultam olaszul ! Egyébként akkor a Rendem küldött, hogy beszéljek Mindszentivel, Te is katona voltál akkor, én is katona voltam ! Ne haragudj, hogy becsaptalak !

" Hát ezért ment el Mindszenti hercegprímás, tanuskodni Bálint mellett " !!

N . L .

Híven, Becsülettel, Vitézül!

A címben szereplő három szó igen sokat jelentett egykoron a m. kir. csendőrnek! A Testület jelszava volt ez, mely szerint a kebelébe tartozóknak élniük, s ha a sors úgy hozta, meghalniuk kellett. Mondhatjuk, hogy néhány kivételtől eltekintve ez így is történt. Kevés hiteles adattal bír a ma embere erről a szervezetről, mely 64 esztendőn át vigyázta a magyar vidék békéjét. Vigyázta úgy, ahogy előtte és utána egyik közrendvédelmi alakulat sem ebben a hazában. Törvényektől szigorúan szabályozva, kérelhetetlenül és megvesztegethetetlenül, részrehajlás nélkül, s időnként kíméletlenül. 1945 utáni megítélése kizárólag a magyarországi zsidóság 1944-es deportálásában való részvétele és a törvényes rendet el nem fogadott eszközökkel megdönteni kívánó kommunista mozgalommal szembeni kemény fellépése alapján történt, teljesen elfogult, torz módon. Sokáig ki sem lehetett ejteni a csendőr szót, vagy ha igen, akkor csakis a legelmarasztalóbb jelzők környezetében.

A Szemere Társaság 1997. őszén alakult csendőrségi szakosztálya, mely Csóka Ferenc elnök és Kaiser Ferenc titkár vezetése alatt működik, azt a célt tűzte ki maga elé, hogy tudományos igényességgel tárja fel a magyar királyi Csendőrség történetének fényes lapjait és árnyoldalait egyaránt. Legfőbb szempontnak a történeti hűséget, a tárgyilagosságot tartja, de ezen túlmenően a hagyományok ápolását is fontos feladatként kezeli. Már az 1998-as és 1999-es konferenciák is nagy sikert arattak újszerűségükkel, a téma korrekt megközelítésével.

A február 14-én megrendezésre került III. ülészak megnyitása előtt reggel 1/2 9-kor koszorúzással kezdődött a program. A Hadtörténeti Múzeum udvarán csendes főhajrással emlékeztek meg az egykori csendőrök az I. és II. világháborúban hősi halált halt bajtársaik tiszteletére elhelyezett márványtábla előtt. Ugyancsak koszorút helyeztek el a szakosztály képviselői is. 9 órára a Múzeum II. emeleti tanácssterme zsúfolásig megtelt a szakma képviselőivel, az egykori, még élő bajtársakkal és más érdeklődőkkel. Csóka Ferenc alezredes rövid bevezetőjében köszöntötte az egybegyűlteket, s hangsúlyozta, hogy a szakosztály tudományos társulat és ennek megfelelően a konferencia jellege is az. Ezután a levezető elnök, dr. Bökönyi István vezérőrnagy, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoka megnyitotta az ülészakot. Beszédében hangsúlyozta a történelmi hagyományok ismeretének szükségességét, a mai rendvédelmi szervek elődei tapasztalatainak átvételét, különös tekintettel a jelenlegi magyar közbiztonsági helyzetre.

A tárgysorozatot Csóka alezredes nyitotta meg, előadásában a csendőrség területi elhelyezkedésének változásait taglalta az 1868-1876 közötti időszakban. Külön ki kell emelni, hogy az elmondottak tavalyi előadásához kapcsolódtak. Akkor a szabadságharc befejezésétől a kiegyezésig mutatta be a császári királyi csendőrezredek mozgásait, az adott területek lefedettségét, hogy a dualista államon belül miként szűnt meg az összbirodalmi csendőrség, s hogyan kezdődött meg a nemzeti csendőrségek kialakulása.

„Régi és új válaszfűtő Somogy vármegyében” címmel Tóth János rendőr alezredes tartott igen érdekes beszámolót a megye XIX. századi közbiztonságának helyzetéről. 1850-ig vármegyei hajdúk és pandúrok igyekeztek felügyelni a rendre, de tevékenységük nem volt elégséges, a híres somogyi betyárvilágban nem sikerült úrrá lenniük. 1850-tól a cs. kir. 6. csendőrezred sem tudott átütő változást elérni, sőt, rosszabbodott a helyzet, a pandúrság intézményét, a strázsamesteri hivatalokat vissza kellett állítani.

Amikor 1883-tól megkezdődik a m. kir. Csendőrség megyei állományának feltöltése, ismét megszűntetik a pandúrságot, ezúttal véglegesen, de ugyancsak elhamarkodottan. Pandúrok már, csendőrök még nincsenek. Amikor megkezdik működésüket, a lakosság ellenszenvvel figyeli azt, segítséget nem nyújt, így a közbiztonság csak a századfordulóra javul valamelyest.

Ezután három korreferátum következett, mely a m. kir. Csendőrség felállításának, megszilárdításának törvényi hátterét ismertette a közönséggel. Kósa László rendőr alezredes az 1881. évi II. és III. törvények országgyűlési tárgyalásáról számolt be. Őt Magyar Endre egyetemi hallgató követte, aki az 1881. évi LXXI. törvénycikket mutatta be, mely a csendőrségi nyugdíjról szólt. Ez a törvény európai értelemben is igen korszerűnek számított: a szolgálati évek számának növekedésével arányosan emelkedett a megállapított nyugdíj összege. 40 évi szolgálat után a csendőr fizetésének, vagy miként akkor mondták, tettelegességi illetményének 100%-át kapta nyugdíjként! Zsigovits Endre határőr alezredes az 1882. évi X. törvénycikket vette górcső alá, mely a csendőrség azon teendőiről szólt, amiket a törvényhatósági jogú városok bel- és külterületén végeztek.

Érdekfeszítő és alapos felkészülést feltételező előadást hallhatott a közönség dr. Csapó Csabától, az ELTE Bölcsészettudományi Karának fiatal tanársegédjétől a fegyverzet és felszerelés beszerzésének témaköréből. A referátum az 1880-as, 1890-es évek történéseit ismertette, s kiderült, milyen szigorú elvek határozták meg az anyagvásárlást. Elsőrendű volt az ár és a jó minőség. A vásárlások előtt a beszerezni kívánt tételből néhány darabot előzetesen le kellett szállítania az ajánlatot tevő cégnek, s azokat a csendőrség szakemberei a szó szoros értelmében izekre szedték, így állapítván meg minőségüket. Általában igyekeztek Magyarország területéről vásárolni, de az anyagi szempontok mindenek felett álltak. Bár a korszak a nagy panamák ideje volt hazánkban, a m. kir. Csendőrségnél a közbeszerzések tárgyában ilyesmi egyetlen egyszer sem történt, legalábbis az eddig feltárt iratanyagok ezt mutatják.

Kaiser Ferenc szakosztályi titkár, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem doktorandusza a csendőrség és a közigazgatás közötti igen bonyolult kapcsolatokat igyekezett bemutatni. A téma nagysága és a rendelkezésre álló kevés idő okán ez csak vázlatos, összefoglaló jellegű lehetett. Forró János rendőr alezredes a székesfehérvári II. csendőrkerület életéből villantott fel néhány képet az 1930-as, 1940-es évekből. Különösen érdekes volt a közbiztonsági szolgálatban, illetve Székesfehérvár városának 1944/45-ös védelmében hősi halált halt csendőrökről való megemlékezés. Kálmán Zsolt az 1918-ig fennállott m. kir. horvát-szlavón csendőrség szervezetről és működéséről tartott előadást.

Ugyancsak érdekes volt Suba János őrnagy, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum Térképtárának tudományos munkatársa által tartott tájékoztató. Suba őrnagy az 1919 és 1921 között fennállott provizórikus jellegű alakulatokról, a határrendőr zászlóaljokról beszélt. A három zászlóalj Nyugat-Magyarországon működött, s a referens levéltári kutatásai alapján készült összefoglalója számos eddig nem ismert adattal gazdagította a szakmát és az érdeklődőket egyaránt.

Cserhalmi Pál rendőr ezredes, kitűnő lovas szakember, oldott légkörű, kötetlen beszámolója következett a lovas csendőrségről, igen sok áthallással a mai viszonyokra. Az előadás, bár kevésbé volt tudományos számos olyan adalékot tartalmazott, amely a mai közrendvédelmi testületek lovas szolgálatait segíthetn

A délelőtti ülészak utolsó előadása méltó volt a konferencia addigi színvonalához. Bebesi Zoltán, a síófoki vízirendőr-őrs fiatal tisztje a vízcsendőrség intézményéről szólt. Bár levéltári iratanyagok e kérdésben nem álltak rendelkezésre, a feltalálható irodalomból mégis remekül szedte össze a balatoni vízcsendőr őrsök 1942-1945 közötti rövid működésére vonatkozó információkat. Ezt kiegészítette az o szolgált személyek felkutatása, meginterjúvolása, tárgyi emlékegyűjtése, valamint az eszközök és emberek háború utáni sorsának nyomon követése. Mindezt szerencsésen „koronázta meg”, hogy a témát egy szakmabeli, egy mai vízirendőr tiszt dolgozta fel. Ez egyszerűs mind alkalmas a

vízirendőrségnél a csendőrhagyományok további ápolására is.

Ebéd előtti hozzászólásában Horváth Pál m. kir. csendőr főhadnagy, a mátészalkai szárm. utolsó parancsnoka kifejtette, hogy sosem szabad megfélekednünk a legénységről, akik a tényleges szolgálatot ellátták. Tisztelettel kell megemlékeznünk a magyar parasztságról, mely gerincét adta a testületnek, s mindenkor biztosítéka volt a becstelen szolgálatellátásnak.

Délután először Davola József alezredes érkezett a tábori csendőrségről. Tavalyi témája is ez volt, de idén határozottan jobb, összefogottabb volt az előadása. Horváth Csaba alezredes, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem hadtörténelem tanszékének tanára a csendőrségnek az elhárításban játszott szerepéről szólt, különös tekintettel az 1920-1945 közötti időszakra. Ecsetelte a mindenre kiterjedő és alapos nyomozati munkát. A jobb közérthetőség kedvéért megjegyezte, felejtjük el a "Bors Máté", vagy az "Egy óra múlva itt vagyok" című filmek csendőryomozó ábrázolásait, mivel éppen fordítva volt minden, mint azt a nevezett alkotások bemutatták: kíméletlenül és a csirájában fojtottak el minden bal-, esetenként jobboldali mozgolódást. Ennek záloga a csendőryomozók professzionális felkészültsége, a jól szervezett intézményi háttér és a bizalmi egység sűrű hálózata volt.

Nagy Miklósnak a csendőrségi fogvatartás ismertetését szolgáló tájékoztatóját dr. Szakály Sándor a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum megbízott főigazgatójának előadása követte. Dr. Szakály személye közismert a csendőrséget kutatók között: már az 1980-as években is tárgyilagosan igyekezett megközelíteni ezt a témát, s azóta is mindent megtesz - immáron a Duna-TV nyilvánosságát is felhasználva -, hogy a csendőrségről igaztalanul kialakított torzképet eloszlassa, s a köztudatban egy sokkal árnyaltabb, a tudományos kutatás eredményeit felhasználó csendőrség-kép álljon a korábbi helyére. Most e törekvések szellemében a kiképzés és oktatás rendszerének kérdéseit feszegette. Sok olyan módszerre irányította rá a figyelmet, mely ma különösen megszívlelendő lenne. Az egykori m. kir. Csendőrségnél a közbiztonsági szolgálat, illetve a közvetlen nyomozati munka maradéktalan ellátása mellett az állomány kiképzésére, felkészítésére fordították a legnagyobb figyelmet. Ennek során rendkívül szigorú szabályok érvényesültek, aki nem felelt meg, azonnal kihullott a rostán, bár már a felvétel rendszere elég garanciát nyújtott arra, hogy az újonnan felszerelt csendőr meg fogja állni a helyét. A referens hangsúlyozta, hogy a csendőr szolgálata első napjától szinte az utolsóig állandóan tanult, s ismereteinek naprakészségét előjárói folyamatosan ellenőrizték. Ez volt a csendőrség hatékonyságának egyik záloga is: a Szolgálati Utasítás és a törvények pontos ismeretének következtében mindig és azonnal tudták, miként kell az adott helyzetben fellépniük. Fontos volt a szervezeti felépítés egészséges mivolta is: egy piaci zsebtolvajt nem egy főhadnagy, vagy százados üldözött, mint az manapság gyakran előfordul, hanem elég volt oda egy őrmester is. A tiszt csak kiképzett, ellenőrzött és számon kért. Ez megszívlelendő lenne a mai rendőri vezetők számára is.

Dr. Róbert Péter a csendőrségi sajtót igyekezett bemutatni a közönségnek, helyenként szellemes fordulatokkal tarkítva előadását, de nem mindenütt a helyes következtetést levonva. Nagyon érdekes és tanulságos volt dr. Ernyes Mihály rendőr dandártábornok, Baranya megyei rendőrfőkapitány tájékoztatója "Utóhang a csendőrséghez címmel". Eredeti okiratok dokumentálják, hogy a front átvonulása után 1944 őszétől a volt csendőrök részt vettek a Baranya vármegyei közbiztonság helyreállításában. Szó volt a testület újbóli felállításáról, a községi előjáróságok csendőrsők szervezését kérték. Az egyre-másra alakuló polgárőrségek élén többnyire mindenütt volt csendőr tiszthelyettesek állottak. Amikor megkezdődik a vármegyei rendőrsők felállítása, mindenütt az egykori csendőrségi állományt és a volt csendőrségi objektumokat veszik igénybe. Ilyenfajta szolgálat ellátására csak a volt csendőröket tartják alkalmasnak, szemben a pártvonalról odairányított, újdonsült, kiképzetlen rendőrökkel. 1945 májusában azonban megtörténik a régi emberek tömeges elbocsátása és nagyarányú rendőrtoborzás kezdődik.

Utolsóként Kiss István Géza alezredes, a Hadtörténelmi Múzeum gyűjteményvezető főmuzeológusa került

sorra, s a csendőrhagyományok 1945 utáni ápolásáról és átalakulásáról beszélt, méltatva a Szemere Társaság és az emigrációban létrejött Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség eddig tett lépéseit2

Illésfalvi Péter

TOLLAS TIBOR:

Emlébeszéd egy fiatal harcos felett

Húsz éves volt és húsz napot
Harcolt át éltlen, szomjan.
Húsz éves volt és most halott...
— Úgy pihent el karomban,
Mintha csak álmodna tovább
S szíve fölött egy átkos
Ólom megölte a csodát,
Hallom kérdése hogy jon át:
„Testvér, nézd meg a sebem,
Mondd, ugye nem halálos!”

Ahogy fuldokolt, úgy ömölt
A porba drága vére.
Falánkul itta fel a föld,
Páncélos tört a térre,
S csend lett utána, furcsa csend,
Reánk borult a város.
Túl a falakon zúgva ment
Új csapat át a sáros
Holtakon s lecsukló fejét
Óleltem, hivatam: „jaj, ne még,
A sebed nem halálos!”

Friss vére folyt és egyre nőtt,
— Két ágra szakadt forrás. —
Folyammá duzzadt — látom Őt;
A földalatti ország
Törte szét gátját s átcsapott
Az Alpok hűvös bércein,
Menetelt száz és száz halott,
Szégyenükben a tárt karok
Lehulltak mind, most értvén,
Hogy e hőmpolygó áradat
Hozta a föld új sodrát
S hol forró árja átszaladt
Megindult mind a holt ág.

Milliók lépnek már veled,
Bányászok, dokkmunkások,
Testvér ne nézd hát sebedet,
Hidd el, hogy nem halálos!
A másik ágát tenyerén
Viszi a barbár csorda.

A páncélosok fenekén
Szteppéken szétrobogva
Viszi és omló századok
Partjai élénk dőlnek,
Lomha Ázsia lángja fog
Tűzet adni erőnknek.
Börtönök nyílnak keleten
Fáklyát gyújt éjszakához
A te sebed, az én sebem
Testvér, már nem halálos!

S ha a páncélos zsarnokok
S az arany földbe olvadt,
Virág borít majd holt romot
S tűzrózsát hint a holnap
Kihült szívedre, mely lehullt
Tegnap az utcaködre.
Lángjain elég majd a múlt
S életre kelsz belőle,
Mint hajdan legendás madár
Szárnyad új fényre bontod,
Még nyugat — kelet is ma már
Benne rak fészket boldog
Jövendőkre, s az ég alatt
Két világ néked áldoz.
Hazám! Lángodtól ég a nap
S amelyből annyi fény fakadt
Az a seb nem halálos!

1956. november 14.

A csendőrhagyományok ápolása

A második világháborút követő párizsi békeszerződéssel Magyarország újabb területi és lakossági csökkenést szenved el. A háborús károk okozta személyi és anyagi pusztulást követő felfokozott belpolitikai csatározások tüzeiben elhamvadt a magyar királyi csendőrség korábban kivívott tekintélye és megbecsülése. 1881-től a mindenkor hatalom közrendje és közbiztonsága érdekében szervezett egyenruhás fegyveres őrtestületet és annak szolgálatot ellátó személyzetét háborús bűnösneként és kollektív büntetésenként az 14106/1945. számú INK rendelettel nemcsak a magyar, hanem az egyetemes történelem színpadáról is leléptették.

A testület szellemiségéhez, esküjükhöz, családjukhoz ragaszkodók több lehetőség közül választhatnak, ha arra egyáltalán volt még esélyük és idejük: itthon maradnak, fogságba esnek és keleti, vagy nyugati hadifogolytáborba kerülnek, hazajönnek vagy új hazát keresnek.

A fenti felosztás nem teljes, mert ma már ezeknek is több változata vált ismertté, olyan esetek, családi tragédiák, melyek úgy a magyarországi illetékességű, mind a külföldi országokba vetődött volt csendőrségi személyeket ért. Az itthoniak és családjaik, a külföldön hazát keresők Magyarországon maradt családtagjaiknak és hozzátartozóiknak sorsa közös vonásokat hordozott, mert más lehetőség hiányában, rákényszerítetten vállalták az igazoló eljárást, a meghurcoltatást, az internálást, esetenként a kínvallatást, a börtönbüntetést vagy legrosszabb esetben a népbírói halálos ítéletet.

A külföldön maradt személyek sorsának mindegyike egyedi sors is, ahány ember, annyi féle. De mindegyik közös abban, hogy az új hazában való végleges letelepedés, megnyugvás és beilleszkedés, új család és új egzisztenciaalapítás köz-megelégedettséggel ment végbe. De közös abban is, hogy a haza, az ó-haza iránti és a testület szelleméhez való szeretete és hűsége, bajtársiassága az eltelt évek alatt sem lankadt, még leszármazottaikon keresztül sem.

A magyar királyi csendőrség hagyományai folyamatosan alakultak ki. Pontos évszámok nélkül, pl.: Csendőrnapi február 14-én, Udvarlaki őrség, Csendőr vértanúk ünnepe július 21-én, Országos csendőrségi sportversenyek, Hubertus vadászlovagló versenyek, Kegyeleti séta október 6-án, Csendőrüsztek avatása szeptember 1-én stb.

A testület muzeális értéket jelentő dokumentumok és tárgyak összegyűjtésére, megőrzésére és megóvására a korábbi államhatalom még intézkedett. Így pl. Csendőrségi Bűnügyi Múzeum és Szakkönyvtár létesült a szombathelyi Csendőr őrsparancsnokképző iskolában, és a már összegyűjtött testülettörténeti anyagnak a jövő számára megőrzés céljából Csendőrségi Levéltár és Múzeum alakult az I. ker., Fő utca 71. sz. alatt. A hadi helyzet következtében a felhalmozott anyagok legnagyobb része eddigi ismeretek szerint megsemmisült, kisebb maradványa még ismeretlen helyen lappang.

A front előrehaladtával a kiűritések során a testületre vonatkozó anyagok szétszóródtak, illetve elvesztek. A hivatalos iratokat az akkori előírások és parancsnok szerint, a szolgálati

helyről és még a rendelkezésre álló időtől függően, maguk a csendőrök semmisítették meg. A háborús helyzet okozta pusztulást követően a testületre utaló, rendelkezésre álló történeti források és még fellelhető muzeális értékek megmentésére - feltételezhetően az említett rendelet miatt is - sem társadalmilag, sem intézményileg nem történt intézkedés Magyarországot. Sőt!

A felosztott egyenruhás fegyveres őrtestület tagjait évtizedeken keresztül üldözték és céltudatos módszerekkel a magyar királyi csendőrség szervezetének megmaradt emlékeit is igyekeztek kitörölni a magyar köztudatból. Így napjainkban, rendvédelem-történettel foglalkozó személyek és gyűjtők erkölcsi akaratán és némileg szerencsésén is múlik az, hogy a még fellelhető és történeti értékkel rendelkező csendőremlékeket tartalmazó forrásanyagokat megmenthessék az utóknak.

A magyar közrendvédelem és közbiztonság történetében a 120 éve felállított, nemzetközileg is igen elismert magyar királyi csendőrség az akkori hatalmi rendszerben esküjéhez *híven, becsülettel és vitézül 65 éven keresztül* ellátta szolgálatát. Tevékenységük, felkészültségük még napjainkban is példaértékű. A *vidék rendjének őrei* voltak és ezért tartom fontosnak mindazon törekvéseket, hogy amennyiben végre valahára a társadalom megbékélésében is a magyar királyi csendőrség helyet kap és ez a testület véglegesen is visszanyeri a megérdemelt helyét a magyar történelemben, legalább azért a szolgálatáért, melyet a történelmi és a trianoni Magyarország közrendjéért és közbiztonsága terén kifejtett.

A csendőrhagyományok kialakulását és fejlődésének történeti szakaszait már több előadásom vagy tanulmányom tartalmazza. *Az 1945 utáni* események következménye a *csendőrhagyományok ápolásának átalakulása*, és az átalakulás miatt felmerült a *teljes körű feltárás* igénye, hogy sem a magyar királyi csendőrség történetében, sem a magyar történelemben ne maradjon fehér folt. Ezért tartom fontosnak a *feladat* összefoglalását néhány pontban.

Az átalakulás folyamata

1. A magyar királyi csendőrség megszüntetésével hazánkban minden nyilvános vagy zártkörű csendőr tevékenység, így a csendőrhagyományok ápolása is tilos volt. A volt magyar királyi csendőrség tagjai azonban - addig, amíg tudtak - össze-összejártak, rejtve, különböző helyeken találkoztak, és bajtársiassággal ápolták hagyományaikat, emlékeiket és segítették azokat, vagy azok árváit, családjaikat, illetve hozzátartozóit, akiket a hatalom megtorlása utolért. Rendszerezés felkeresték Mindenszentek napján elhunyt bajtársaik sírját, az elhunytat a helyi szörványvezető búcsúztatja, koporsójára terítik az eddig megőrzött emlékszázlót.

2. A határainkon túl élő, volt magyar királyi csendőrök és katonák különböző csoportosulásai, asztaltársaságok, közösségek megmaradt emlékeket igyekeztek egyrészt maguknál tartani, másrészt egy-egy helyen összegyűjteni. Előrelátó cselekedetükkel szinte újabb forráshelyet teremtettek az utódnak és a magyar történelem számára.

3. A csendőrségi témájú, a testület által felállított, maradandó és művészi alkotások eltűntek a nyilvánosság szemle elől. Így a köztéri szobrok (pl. Csendőr lovas emlékmű a Kálvin téren), az emlékoszlopok (különböző városokban) és emlékművek (pl. a Csendőr vértanúk emlékműve). Feltételezhető az, hogy egyesek vagy részek még előkerülhetnek.

4. Ugyancsak így jártak azok a bronz- és márvány emléktáblák is, melyek korábban egy-egy csendőrrel vagy csendőrök tevékenységével kapcsolatos *esemény* (pl. Fery Oszkár csendőr altábornagy, vértanú emléktáblája az Állami Tanítóképző Intézet falán, az első világháborús csendőr hősi halottak emléktáblája a Böszörményi úton, vagy a Hadi Múzeum II. emeletének előterében, annak jobboldalán elhelyezett és a csendőrségi szolgálatellátásban hősi halált halt csendőrök emlékét őrző márványlap Berán Lajos bronz reliefjével: a Csendőr vértanúk emléktáblája), illetve csendőr *személy* emlékére került felavatásra. Több adat mutat arra, hogy az érintett márványtáblák levétele után - a széttört vagy megrongált darabok kivételével - azok hátoldalára, új emlékesemény került fel és más helyen került felhelyezésre. De ismert olyan változat is, amikor az emléktáblát egyszerűen csak befalazták vagy elvakolták.

5. A történelmi események során - a politikai rendszerváltásokra jellemzően - megszüntettek minden olyan utcaelnevezést (pl. Fery Oszkár, Borhy Sándor utca vagy a korábbi Hantos út, mely Menkina János csendőr alezredestől kapott nevet), és épületet, mely a magyar királyi csendőrségre vagy csendőr személyekre emlékeztetett, pl. csendőrlaktanyák, csendőr őrszobák, a csendőrségi intézmények. Az utóbbiak többségét a magyar Államrendőrség kapta meg (pl. Csendőrségi Gyógyház Hévízen, vagy a Csendőrségi üdülők, Csendőrségi iskolák stb.), illetve a közigazgatás új létesítményei.

6. Az igazolási eljárások, meghurcoltatott személyek és internálások során az eljáró hivatalok emberei módszeresen keresték a csendőrségi egyenruhákat, személyi felszereléseket, melyek később bizonyítékként kerültek a népbíróságok elé, majd azok által elrendelt bűnjel-raktározási helyekre.

7. Hasonlók történtek volt csendőr személyek és hozzátartozóik ellen, akik az 1956-os forradalomban és szabadságharcban részt vettek, vagy közvetetten az eseményekre utaló magatartást tanúsítottak.

8. 1989/1990-től viszont szakaszos, majd folyamatos feltáró munka indulhatott meg a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság (SZBMRTT) keretében.

A feltárás és a jövő feladatai

A volt magyar királyi csendőrségre utaló, forrásértékű tárgyak és dokumentumok szétszóródtak a világban, vagy az ország területén lappanganak. Csak az SZBMRTT és keretében, az 1997-ben megalakuló Csendőrségi Szakosztály célkitűzésével kezdte meg a csendőrségi vonatkozású muzeális értékek feltárhatóságának lehetőségét vizsgálni.

Természetes, hogy a testület történetének, történeti korszakainak feltárása során felbukkant anyagok csak kevés helyen lelhetők fel és a testület történetének kutatói összefogásával a meglévő anyagok csak az utóbbi években váltak hozzáférhetővé. De ezzel felmerült egy kérdéssor is: Mi legyen az előtalált, összegyűjtött, vagy még összegyűjtendő tárgyak és dokumentumok sorsa? Hol vannak meg az őrzés, a megóvás és a feldolgozás feltételei? Ki és kik felügyelik és kezelik majd a magyar királyi csendőrség testület-történeti gyűjteményét? Hol legyen a bemutatás helyszíne, milyen kiállítási körülmények között? Egyre több a kérdőjel! A múlt közbiztonságát és közrendjét szolgálók történeti emlékei *rendért vágyakoznak, figyelmeztetnek bennünket, hogy az utolsó órában vagyunk!* Azonban a megoldásra tett ajánlások, javaslatok vagy válasz nélkül maradnak, vagy mindig

áthatolhatatlan falba ütköznek, illetve bebetonozódnak.

1. A tenni akarás igazi próbáját az a kérdés állja ki, amely egyben a csendőrségi szakma jogutódlásáról szól. Ennek elemzése nem ennek az előadásnak a témája.

2. A városi rendőrség történetének bemutatására - kiemelten a fővárosi - 1999 tavaszán új névvel, új helyen, megújult tartalommal a Bűnügyi és Rendőrség-történeti Múzeum megnyitására került sor. A kiállítás történeti részében a magyar királyi csendőrségről 3. csendőr egyenruhával, fegyverrel és felszereléssel (csendőr járőrparancsnok, csendős és csendőrtiszt) látható.

3. Vidéken, Tarnaméran Almási-kastélyban 1998-ban Rendőr Múzeumot alakítottak ki alapítványi és magánygyűjtői kezdeményezésre. A Hadtörténeti Múzeum segítségével és a volt Bűnügyi Múzeum, valamint magánygyűjtők közreműködésével a rendőri anyag mellett tekintélyes mennyiségű, forrásértékű csendőrségi tárgyat és dokumentumot láthatunk. A gyűjtemény feldolgozása folyamatos, vezetése az ismeretek szerint a BM által biztosított.

4. Az SZBMRTT felvette a kapcsolatot a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közosséggel (MKCSBK) és folyamatos együttműködés alakult ki a testület forrásanyagainak kiaknázására. Ez volt a magyar királyi csendőrség történeti feltárásának az az indulópontja, mely az addig alkalmi és szakaszos kutató tevékenységet folyamattá tette. A megtartott témák elősegítették az előadók és előadásaik kölcsönös cseréjét úgy a hazai, mint a nemzetközi konferenciákon (SZBMRTT Budapesten és MKCSBK a floridai Veniceben).

5. A magyar királyi csendőrség történetének feltárásában kiemelkedő személyek és kutató tevékenysége elismeréseként 1999 elején *Érdemkereszt* kitüntetést alapított a MKCSBK, melyeket ünnepség keretében dr. Habsburg Ottó adott át.

6. Az elmúlt évben, 1999. október 19-én csendőr emléktáblát avattak az első és második világháborúban hősi halált halt magyar királyi csendőrökre emlékezve a Hadtörténeti Intézet és Múzeum díszudvarában.

7. Ünnepélyes keretek között a MKCSBK Emléklapját és oklevelét vehették át azok, akik magyar királyi csendőrség ügyéért áldozatot vállaltak.

8. A rendszeres kutatómunkában résztvevő kutatókat és segítőket az MKCSBK Központi vezetője "Tiszteletbeli csendőr"-ré nevezi ki, melyhez kitűző és oklevel jár.

9. Kiemelten kell megemlítenek a torontói ún. Magyar Ház "Fegyveres Erők Múzeuma" gyűjteményét. A múzeumi anyagot az emigrációban élő volt magyar királyi honvéd és csendőrbajtársak, illetve hozzátartozóik önkéntes felajánlásaiból gyűjtötték össze. Ezt a munkát korábban vitéz Szathmáry Károly szk. m. kir. szds. irányította. A köznyelvben és a kanadai engedély alapján "*Csendőr- és Vitézi Múzeum*" néven ismert gyűjteményt, a névváltozás után a Fegyveres Erők Múzeuma Múzeumi Bizottsága - az alapító végakarátának megfelelően - a Hadtörténeti Múzeum részére tulajdonba átadta. Az említett Múzeum anyagára vonatkozóan, ismert adatok alapján tételesen összegyűjtött és csoportosított adományjegyzék készült. Ennek az anyagnak jelentős részét, több mint 1000 tételt az elmúlt év során dr. Lugosi József ezredes a HTM főigazgatója és muzeológuscsoportja felleltározta és szállításra készre csomagolta. Hazatérése folyamatban van és várhatóan március elejére megérkezik. Később lőfegyverekkel fog kiegészülni a

gyűjtemény.

A kapott anyag mennyiségének kb. negyede a magyar királyi csendőrség történeti anyaga. E törzsgyűjteményi feldolgozását is a Hadtörténeti Múzeum végzi el, és további őrzéséről, megóvásáról is gondoskodik.

A hazaérkezett gyűjtemény-együttesből ez év május 18-án "Hazatért gyűjtemények" címmel kiállítás megnyitására kerül sor.

Fontos, hogy ne csak napjaink, hanem a jövőbeni kutatók, muzeológusok és levéltárosok is érezzék azt az igyekezetünket, hogy az eddig nem, vagy igen kismértékben kutatott magyar királyi csendőrség története és annak muzeális emlékei fennmaradjanak a jövő generációk számára.

Alapelveként a következőt javaslom:

A Kulturális Örökség Minisztérium Múzeumi Főosztály felügyeletével és a testülettörténeti anyagokat fenntartó múzeumok közreműködésével:

a) folytatni kell az ország múzeumaiban fellelhető, más megkezdett és a területre vonatkozó muzeális anyagok feltérképezését, számbavételét, helyzetének elemzését,

b) központi forrásból, alapítványi és egyéni adományokkal megerősítve meg kell teremteni a feltáráshoz szükséges személyi-, anyagi- és tárgyi feltételeket,

c) lehetővé kell tenni a magyar királyi csendőrségre vonatkozóan begyűjtött és meghatározott anyag folyamatos feldolgozását, állagvédelmét, valamint bemutatását.

A fentiek azt jelentik, hogy a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaságnak és a Csendőr Szakosztálynak társadalmi feladata a fenti alapelvek céljának megvalósítása.

Kiss István Géza

Mádai Gyula

Koronánk

Emberről vagy tárgyat én nem istenítek.
Mózes-jogar legyen bár vagy Korán.
En krisztusi szent, örök áhitattal
Egy tárgyon csüggök csak: a koronán.

E drága ékszer bűvös aranyteste
Nekem nem holt fém, nekem egy csodás.
Árpád hazáján szerteszét özönlő.
Áldó, virrasztó, élő ragyogás.

Ha ránk szakadna nagy árvaságunk átka
S zuhogna balsors jégzápóra ránk.
Az égből mindig ott dereng a fényjel.
Isten szeme s egy csillag: koronánk.

Emlékeztek? A győztes Belzebub a
Börtönnel fogott ellenünk kezét...
S vérvörös fejünkre hogy borult a szent dísz.
Mint dönthetetlen csillag-mennyezet.

Mint egy tündöklő, dörgő tagadás,
Amely a szörnyű rom felett ragyog:
„Tiporhattok ti zászlót és vetést.
Pilátusok, a jövő én vagyok!”

Királyi sarjak az országok körülünk.
Hol voltatok ti ezredév előtt.
Mikor a földön mi már koronával
Avattunk úrrá felkent királyi főt?

Tudjátok-e, hogy a néma korona
— Mit dörog, parancsol nektek és nekünk?
— Mi eddig nagy, királyi nép valánk.
Törpe rabnéppé nem sülyedhetünk!

Megtéphetitek testünk köntösét,
Megostorozhat bennünk a világ,
Egyet nem tud lépni koronánkról
A történelmi büszke glóriát.

E szent aranynak élete örök.
Nem árthat rozsda, földrengés neki.
Ezeréves fénye varázslatát
Futó balvégzet meg nem törheti.

Vész megzilálhat bennünk. Koronánk,
Mint az aranszem, mint a sarki fény,
Lát, számon tart s egy testvérláncba foglal
Minden magyart a földtekén.

**Csendőr Vértanuk szobra.
vitéz p. Paxi Károly fődgy.,
szobrászművész fafaragása. 1978.**

K I M U T A T Á S

Folyó szám	A Magyar Királyi Csendőrség megszervezője és Feltügylelő-jelről sorrend szerint:		Tisztségviselés ideje:	Megjegyzés	
1.	Murai és kistarcasai T Ő R Ő K Ferenc	h.alez.-altbgy. c.tábornagy.	Szervező & ker.pk. Feltügylelő	1881.II.11. - 1886. X.16. 1886.X.16. - 1887.VIII.24.	
2.	Jablonszy Sándor	cső.altbgy.	Feltügylelő	1887.X.21. - 1903.VIII.03.	
3.	Szamosfalvi Pana jott Sándor	cső.vörgy.	Feltügylelő	1904.IV.16. - 1908.V.24.	
4.	Sorombéri Zeigler Károly	cső.vörgy.	Feltügylelő	1908.V.24. - 1911.III.07.	
5.	Altörjai Altörjay Imre	cső.vörgy.	Feltügylelő	1911.III.07. - 1912.IX.28.	
6.	Postupiczi Kosztka Pál	cső.vörgy.	Feltügylelő	1912.IX.28. - 1913.IV.14.	
7.	Tolcsvai N a g y Gábor	cső.altbgy.	Feltügylelő	1913.IV.14. - 1917.X.03.	
8.	F e r i Oszkár	cső.altbgy.	Feltügylelő	1917.X.03. - 1919.VII.21.	
9.	Gerencsy Arnold	cső.alez.	beolvasztás a 133 napos Proletadiktatúrába	Gerencsyt Károlyi Mihály Köztársasági Elnök nevezte ki.	
10.	B o r i s s Árpád	h.vörgy.	Feltügylelő	1919.VIII.10 - 1919.VIII.20.	
11.	Keresszegi és adorjánai gr.Csáky Izsgmond	h.altbgy.	Feltügylelő	1919.VIII.20. - 1921.II.20.	
12.	Körpényesi & bazárdi Kontz Sándor	h.altbgy.	Feltügylelő	1921.II.20. - 1923.III.31.	
13.	Száhlender Béla	h.altbgy.	Feltügylelő	1923.IV.01. - 1928.VI.16.	
14.	Schill Ferenc	cső.vörgy.	Feltügylelő	1928.VI.28. - 1931.X.05.	
15.	vitész, színai Szinay Béla	h.altbgy.	Feltügylelő	1931.X.05. - 1936.VIII.01.	
16.	Folkusfalvi Folkusházy Lajos	h.altbgy.	Feltügylelő	1936.VIII.01. - 1938.II.01.	
17.	v.Falta László	h.altbgy.	Feltügylelő	1938.II.01. - 1939.VIII.01.	
18.	v.Nemerey Márton	h.altbgy.	Feltügylelő	1939.VIII.01. - 1942.XI.16.	
19.	v.Faragó Gábor	h.altbgy.	Feltügylelő	1942.XI.16. - 1944.X.15.	
20.	v.Faragó Endre	cső.vörgy.	Feltügylelő	1944.X.15. - 1945.V.08.	

A MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG (MKCSBK) KÖZPONTIVEZETŐKRŐL és ÜGYVEZETŐKRŐL.

JEGENYES Pál 1903.I.14. - 1992.I.01.	cső. főtörm.	alapító, ügyvezető	1947.VI.21. - 1948.X.15. 1948.X.15. - 1951.V.03.	Graz Austria	Magyar Csendőrök Bajtársi Asztaltársasága
v. KARSAY Jenő 1895.V.31. - 1968.V.02.	cső. alez.	elnök. B.L.Szerk.	1948.X.15. - 1950.V.03. 1950.V.03. - 1964.IX.30.	Graz-Bregenz,Aust. Utrecht,Nederland.	-"- -"- & MKCSEK.
FOLKUSHÁZY Lajos 1881. - 1972.I.29.	honvéd altbgy.	Központi Vezető	1950.V.03. - 1958.VI.19.	Salzburg Austria	Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség (MKCSBK)
v. KIRÁLY Gyula 1893.XI.12. - 1979.V.10.	cső. ezds.	Közlg.Vez. Központi Vez.	1958.VI.19. - 1960.III.21. 1960.III.21. - 1964.XII.31.	Sao Paulo Brazilia	-"- -"-
vitész Kővendí SZATHMÁRY Károly 1916.XII.30. - 1985.V.18.	cső. szds.	Központi Vez. ség ügyvezető elnöke	1964.XII.31. - 1974.VI.27.	Toronto Ontario, Canada	-"-
v. VATTAY Ferenc 1889.III.25. - 1988.VI.15.	cső. ezds.	tb.Központi Vezető	1972.XII.28. - 1974.IX.01.	Buenos Aires Argentina	-"-
PINTÉR Aladár 1891 - 1975.VI.09.	cső. ezds.	Központi megbízott	1974.IX.01. - 1974.XII.01.	Buenos Aires Argentina	-"-
ENYEDY László 1902.III.01 - 1979.I.12.	cső. főtörm.	Központi Ügyvezető	1974.VI.27. - 1975.V.01	Hamilton,Ontario, Canada	-"-
vitész Baranóhi TAMASKA Endre 1913.V.3	cső. szds.	Központi Vezető	1974.XII.01. - 1983.VI.15.	Sarasota,FL. U.S.A.	-"-
v. KERESZTES Lajos 1910.III.10. - 1991.VII.20	cső. főtörm.	Központi Ügyvezető	1975.V.01. - 1978.VIII.31	Calgary,Alta., Canada	-"-
Dr. KISS Gyula 1913.VI.29. - 2003.VII.10	cső. szds.	Központi Ügyvezető Központi Vezető	1978.VIII.31. - 1983.VI.15. 1983.VI.15. - 1994.XII.31.	Calgary,Alta., Canada	-"- -"-
v. KISS G. Gábor 1919.X.02.	cső. fhdgy.	Központi Vezető"	1995.I.01. - 2001,Febr.16.	Apopka,FL. U.S.A.	-"-
v. VICZIÁN Béla 1922.IX.18.	cső. hdgy.	Központi Vezető	2001,Febr.16. -	Neenah,WI.54956 U.S.A.	-"-

Kedves Bajtársak!

Ahogy a generációk változnak, az egyik a másiknak adja át amit tanítottak neki, vagy éppen rákényszerítettek. Az új generáció megőrli magában elődeiktől hallott, tanult, vagy olvasott eseményeket s azok hitelesített, leszűrt és átszűrt magyarázatait. De a megváltozott világgal új szemet kaphat s felfedezi a hazugságait, az ellentmondásait az előző koroknak. Ez a malom. Sokszor két generáció kell míg helyrejön egy nemzet egy katasztrófa után mint amilyen volt a kommunizmus a II. VH. után. A mai vezetők legtöbbje még a régi gárdából jön, a régi nótát fújja, mentegetőznek, tagadnak.

De az új nemzedék már itt van akinek kétszer kettő már megint négy, az igen igen és a nem nem. Akik megkérdezik: hogyan lehettek a csendőrök a nép fiai népnyűzók? Ezeknek kell elmondani milyen volt a csendőr. Tényleg "nyúzta" a népet? A csendőrség nem volt politikai szervezet, hanem katonai s éberem vigyáztak nemcsak a nép vagyonára és élet v- közbiztonságára, hanem olyan elemekre is akik nem javítani akartak a szociális v. gazdasági állapotokon, hanem azt erőszakkal akarták lerombolni és egy újat építeni a helyébe. Akik meg akarták dönteni a törvényes rendet és hatalmat. 1919-ben csúfosan lezerepeltek ezért érthető volt, hogy a kormányzat éberem figyelt minden titkos szövetkezésre. Az utolsó háború után a szovjet szuronyok élén ezek hatalomra kerültek, 45 évi hatalom után láthatjuk hogy kinek volt igaza. A Terror Háza tanuskodik róluk.

De a fenálló kormányzat nemcsak a baloldalnak nevezett titkos kommunista szövetkezésekre vigyázott, de kordában tartotta a szélsőjobboldalnak nevezetteket is radikális elveik miatt a csendőrség által. Bár ezek nem akarták erőszakkal megbontani a hatalmat, hanem valamilyen elfogadható alkotmányos eszközökkel próbálták átvenni. Bár befolyásuk kétségtelenül nagy volt, hatalomhoz csak külföldi segítséggel jutottak ugyanúgy mint a kommunisták később. Ez 1944-ben volt, de akkor már nem voltunk a helyzet urai.

A csendőrségnek mint szervezetnek az elmarasztalása a deportációk miatt történt. 22.000 csendőr-állományból ennek csak egy ötöde vett részt benne. Nem ők találták ki, egy jogosan megválasztott kormány parancsolta nekik. Nem ők vitték gázkamrába a zsidókat s a többi deportáltakat, erről nem tudtak semmit. Horthy sem tudott róla, mert elhitte Hitler meséjét, hogy munkásokra van szüksége. Ez hihető volt, mert minden épkezláb német ifjút katonának vittek. Ugyan már ez nem lehet igaz, mondják ellenfeleink és rosszakaróink. Nem? A történelem megismételte magát 2003-ban ezuttal Amerikában. Kicsúfolta és megszégyenítette a történelem őket is. Bush elnök és kormánya elhitte egy bankcsaló zsiros képű arab "menekültnek", hogy Saddamnak tömegpusztító fegyverei vannak s erre fel megindította a háborút közbiztonság címén. Ha Amerika óriási kémszervezetének, s hirszerző közegeinek ellenére, lehetett Amerika elnökét Mr. Bush-t csapni, akkor hogy ne tudta volna Hitler becsapni Horthyt?

Aki még mindig bűnösnek tatja a csendőrt, az magyart üldöz és nem az eszmét. A népnyűzók tehát nem az eseményekből levont következtetés, hanem rájuk dobott gunya, vagy rájuk nyomott pecsét. Miért? Majd meglátjuk a végén.

A másik ránk dobott gunya amellyel a csendőrséget is vádolták az a csatlós vádja. A náciakra nevezett német hadsereggel harcoltunk, de azért nem lettünk se németek se náciok. Az orosz a bolsevista meggyőződéssel az amerikai kapitalistákkal harcolt együtt, de ez nem tette őket se amerikaivá se -ahogy később mondták - láncos kutya kapitalistává. Ugyanez vonatkozik a többiekre is.

Ugyan ki tehát a csatlós? A szövetségesek már csatlósok is? A csatlós nemcsak szövetségek egy közös cél érdekében, de politikailag is alárendeli magát. A német-olasz szövetség nem volt csatlós ság. Alárendelt szerepünk volt, de a fegyveres erő nem volt csatlós. 44 után már nem politikai kérdés volt a helyzetünk, hanem a nemzeti lét vagy nemlét. Nem az átlálás volt a probléma melyik oldalon fejezzük be a háborút, mert az mindegy volt. Mert logikusan: ha a szovjet érdekcsoportba kerülünk, a győzelem is vereség lesz. Választásunkat nem a politikai affiliáció diktálta, hanem a katonai helyzet.: védekezés a vörös hadsereg ellen, hogy ne törjön be hazánkba..

Kedves Bajtársak, ma Amerika keres szövetségeseket vazallusokat, kollaboránmsokat a koalíció címén. Ígéretekkel, meggyőzéssel, szorongatással és fenyegetéssel ha kell. A mai vezetők önként szaladnak s ajánlkoznak, nem az ország, de saját zsebtük megtöméséért. Ezért harclitunk? Mutassatok példát a fiatalságnak, hogy észrevegyék a különbséget a maiak és a régiók között.

A m.kir csendőrség nem a magatartásában, fegyelmében, eszméiben, gondolkodásában volt más mint hasonló testület. Hanem **lelkületében**. Mi ez? Ha valakinek van egy elgondolása, eszméje, ideája, azt lehet érvelni, vitatni, vagy a fejéből ki is lehet verni A munkáját végezheti valaki jól, megbízhatóan, lelkiismeretesen. De a lelkület azt jelenti, hogy mindezt szívvel-lélekkel végzi és látja el. Ez nagy különbség. A csendőrség szívvel-lélekkel magyar volt, ezért az országért és népért élt és halt becsülettel és vitézül. Ezért nem volt népnyzó.

Kedves Bajtársak! Minden értelmes érvelés (ez az írás is) haszontalan időtöltés a gyűlölködők előtt. Ez az érvelés nem nekik szól, mert gyűlöletüket úgysem változtatja meg. Ez az olyan fiataloknak szól akik keresik a multunkban az igazságot.

Miért gyűlölték a csendőrt? Azért mert ők szívvel-lélekkel Moszkva csatlósai voltak s nem volt meg bennük a magyar lelkület mint a csendőrökben. Nézzétek meg őket. Még ma is gyűlölik ami magyar. Csendőr Bajtársak. Adjátok át ezt a lelkületet az utálatok jövő fiatalabbaknak. Isten malmal így őrlnek.

Szalay Gyula

ÉDESANYÁM SIRJA MELLETT

Kertünk alatt a temető, sirok közt vezet az út.
Odajárok elfeledni, a gondot és gyötrő bút.
Azok akik itt pihennek, álmaikat alusszák.
Kint, fájdalmat és szenvedést, életükben letudták.

Itt nyugszik az én anyám is, husz éve a hant alatt.
Megállok a sirja mellett, és kisirom magamat.
Látom most is tört alakját, rávillanó két szemét.
A munkába belefáradt, csontos, sovány két kezét.

Emlékemben most is úgy él, ahogy egykor ismertem.
Kedves fiam!.. így szólított, soha el nem felejttem.
Egyszerű sir, fü benövi, takarja a port a por.
Lesz még ünnep, találkozás, a nagy Feltámadáskor.

Kedves Bajtársam !

Mostani magyarországi látogatásom is kellemesen telt, s az időjárás is kegyes volt, a tavalyi szörnyű aszály után idén igazán bő termés várható, ami a gazdálkodóknak talán ad egy kis lélegzetet és megkönnyebbülést.

A mostani kormánytól sokat nem várhatunk, hatalmuk megtartása érdekében ugyan hangzatos kijelentéseket tesznek, ám egészében véve nem a nép érdekét szolgálják. Így a csendőrséget illetően a kisebb sikerek sem nekik tudhatók be, hanem olyan áldozatos egyéneknek, akik a hivatalos retorzióktól sem riadnak vissza, ha valami ilyen nemes (es nemzeti jellegű) ügyről van szó. Például a hazai Csendorok Barati Kozossege tagjai szama lassan gyarapszik es hamarosan Pecelen terveznek csendőremlékművet emelni.

Hála Istennek a baloldali politikai irányzat és sajtó túllerejével szemben létezik egy elkötelezett réteg, mely a hagyományok és a magyar műveltség életben tartásáért dolgozik, sokszor sivar anyagi körülmények között, ám áldozatos munkával. Ők igyekeznek fiatalokat is bekapcsolni a munkába, ami a jövő miatt elengedhetetlen. Sajnos ezek a szervezetek, csoportok eddig nem kapták meg a társadalomban őket megillető helyet, elismertséget és sajtónyilvánosságot, éppen azért, mert a mostani hatalom nem támogatja, inkább akadályozza őket, am létezésük es alhatatosságuk reményt ad arra, hogy ha majd ismét kedvezőbb szelek fújnak, akkor lesz mire továbbépítkezni.

Magyarország továbbra is gyönyörű, bár fennáll a veszély, hogy anyagi érdekektől vezérelve egyre több szabad vagy védett területet építenek be. A közönségszolgálat és a kiszolgálás minősége az adott helytől vagy üzlettől függ, a közhivatalokban nem túl udvarias, bár az ügyintézés menete ma már általában sokkal simább és gyorsabb, mint akár tíz évvel ezelőtt. Az Európai Uniohoz való csatlakoztatásnak - annak sok hátránya mellett - talán ez lesz az egyik nyilvánvaló előnye, valamint remélhetőleg a környezetvédelem javulása.

Jóleső érzés volt sok lakóépületen latni a nemzeti zászlót, melyet az ott lakók egész éven át kint tartanak, annak jeléül, hogy a magyar érzés még nem veszett ki.

Ez csak néhány benyomás, ami látogatásom során ért, mások majd egyéb dolgokrol számolnak be az olvasóknak.

Toth Gergely, Kalifornia

Néhány viccel zárom a levelelemet.

Egy román utazási iroda reklámja: „Jöjjen hozzánk nyaralni — autója már menetkészen itt várja!”

A mai magyarországi művészeket két csoportba osztják. Az egyikbe azok tartoznak, akik úszómedencés villával rendelkeznek. A másikba, akik alig tudják magukat a víz felett tartani...

*
— Szomszéd, nem tudna adni ötzetret, a kővetkező fizetésig?

— Tessék, itt van. Mikor lesz a fizetés?

— En tudjam? Maga van állásban!

*
— Ide figyelj! Te mondtad a Kovácsnak hogy én hülye vagyok?

— Szó sincs róla. Ő már tudta.

*
— Mennyi ideje beszél már a miniszter?

— Egy órája.

— Miről beszél?

— Azt nem mondta.

Szeretettel ölel:

barátod

v. Serényi István	Beodray Ferenc
v. Panajott Rudolf	Orczy György
Kostka Ilona	Baka Károly
Kalifai Mária	Dr. Beothy Károly
N.N.	Pallagi Ághy Dalma

Dr. Andre László

TESTÜLETÜNK NEVÉBEN KÖSZÖNÖM !
(Kérem támogatásokat a B.L. előállítására)

ö.zv. Hernády Sándorné, Hernády Sándor cső. alezredes özvegye,
vissza adta nemes lekét május 26.-án Teremtőjének, 98 éves ko-
rában ! Egy nagy magyart veszítettünk el ! Gyászolják fia Miklós,
lánya ö.zv. Kostka Györgyné, unokái Ildikó és Ilona, négy dédunokája
Winneconne, Wisconsin . r.kath. temetőben, férje mellé temették !
Nyugodjon békében !

Kossuth (Szojka) László m.kir.cső. százados, június 11-én meghalt .
Budapesten !
Nyugodjon békében !

czeczei Mátéffy Miklos, Mátéffy István m.kir.cső. ezds, fia , 76 éves
korában, Ausztráliában meghalt ! Lelkes támogatónk volt !
Nyugodjon békében !

Lám Béláné (Klárka) Lám Béla m.kir cső. fhdgy, felesége július 3.-án
megtért örökhazánkba, Menyországba ! Nem csak a családnak, hanem
mindenkinek aki ismerte nagy veszteség !
Nyugodjon békében !

Körössy József Norbert, m.kir. cső. hdgy. életének 83.-ik évében, To-
rontóban, Canada meghalt ! Csendőrbajtársaival szoros kapcsolatot
tartot fent ! Haláláig követte a csendőrbajtársait " tizparancsolatot " !
Nyugodjon békében !

Molnár Endréné (Tereike) Molnár Endre m.kir cső. szds. felesége ju-
lius 7.-én Teremtőnkhez költözött ! Pótolhatatlan veszteség !
Nyugodjon békében !

Görgey Kálmán, m.kir., cső. őrnagy hosszú szenvedés után, 92 éves
korában Torontóban, Canada június 5.-én meghalt !
Nyugodjon békében !

HIMNUSZ !

Kölcsey Ferenc

Isten áld meg a magyart
Jó kedvvel bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel,
Balsors, akit régen tép,
Hozz reá vig esztendőt,
M megbűnhödté már e nép
A múltat s jövőndőt !

Őseinket felhozád
Kárpát szent bércére,
Általad nyert szép hazát,
Bendegúznak vére,
S merre zúgnak hajjai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai felvirágozának,

Hajn, de bűneink miatt
Gyúlt harag kebledben,
Elsújtád villámídat
Dörgő fellegekben .
Most rabló mongol nyilát
Zugattad felettünk,
Majd törökről rabigát
Vállainkra vettük.....